

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII

Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 18, 1973

Nr. 245

ARABŲ TIKSLAI VID. RYTUOSE SKIRIASI

Egiptas — atgauti prarastas žemes,
Sirija — sunaikinti Izraelį

BEIRUTAS. — Užsienio laikraštininkai Viduriniuose Rytuose pastebėjo, kad egiptiečių ir sirų karo tikslai skiriasi. Egiptas, spalio 6 pradėjęs karą, sakė, kad siekia atgauti 1967 prarastas žemes, kai Sirija ne tik atgauti Golan aukštumas, bet ir sunaikinti žydų valstybę. Egipto Sadato ir Sirijos prezidento Hafez al-Assad vėlesni pareiškimai tuos siekimus kaip tik paryškina. Assad aiškiai pasakė, kad Sirijos armija kovos, kol bus pirmiausia išvaduotos okupuotos žemės, o paskui atgauta visa teritorija, kurią valdė žydai. Vadinasi, jokio kompromiso. Gal dėl to Izraelis ir nori Sirijos armiją visai sunaikinti, o su Egiptu gali padaryti ir kompromisą. Nesąmonė kalbėti, kad mes norime sunaikinti Izraelį ir juos suvaryti į jūrą, kalbėjo vienas Kairo valdžios žmogus, kurio vardas neskelbiamas.

Atvirai kalbama ir bijoma, kad vieną dieną arabų teritorijoj gali pasirodyti Amerikos aviacija ir pėstininkai. Arabai bijo Amerikos intervencijos, tai gal ir skelbia ribotus karo tikslus, tik atgauti 1967 prarastas žemes. "Jei Sirija kalba kitaip, tai jos balsas nėra arabų balsas. Išsiskirti visada ir visur buvo ir bus", tvirtina atsakingi Libano pareigūnai.

Arabų žmonių masės ir milijonai plotai, bet kol kas liubutinio Izraelio neišvys ir nesunaikino, bet yra ir pas juos

nepaprastai didelių "narsuolių", pradėjusių grasinti Amerikai. "Al Moharrer" pirmame puslapyje idėjo vieno palestiniečių partizanų vadų įspėjimą: "Tegul Amerikos marinai išsikelia. Galiu užtikrinti, kad mūsų masės to ir laukia, juos tinkamai ir priims. Tikimės, kad kareiviai iš Texasaso, Floridos, Kalifornijos ir kitų valstijų sudarys mums patogią progą pakovoti su Amerika. Tie vyrai dar nepatyrė Vid. Rytų galybės, nebuvo nudegę pirštu, kaip tai atsitiko jiems Vietname, tegul ateina, kad galėtų pasakyti Nixonui "gana".

Kissingeris buvo sujaudintas

WASHINGTONAS. — "Tikiu, kad šis kitas atsitikimas viešajame gyvenime manęs labiau nebuvo palietęs, kaip paskelbimas, kad man paskirta Nobelio premija", pasakė Kissingeris. Tačiau jis pridėjo, kad tai rodo, jog Nixono užsienio politika siektų taikos pasaulyje yra įvertinta.

Kissingeris premiją gaus iš Norvegijos karaliaus Olav V gruodžio 10 Oslo mieste. Premijos dydis yra 122.000 dolerių ir ją dalinsis su Le Duc Tho. Ta proga Kissingeris pasakys ir politinę kalbą.

Tarp kitų nominuotų Taikos premijai kandidatų buvo Nixonas ir slaptus Pentagono dokumentus išvogęs Ellbergas.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė pasmerkė Nobelio premijos komitetą, kad premiją, šalia Kissingerio, paskyrė ir Le Duc Tho.

Havanoj kaip ir Buenos Aise

HAVANA. — Kaip Argentinos ar Urugvajaus teroristai daro, taip atsitiko ir Kuboje. Belgijos ir Prancūzijos ambasadoriai buvo pagrobti ir tebeaiškomi nežinomą vietą, o grobikai reikalauja juos išleisti į Ameriką.

WASHINGTONAS. — Paskirtąjį viceprezidento pareigoms Gerald Fordą netrukus pradės klausinėti Senato taisyklių komitetas, o paskui ir atitinkamas Atstovų rūmų vienetas.

Rudens gėrybės ir vėlyvosios pievų gėlės kaip padėka Aukščiausiam vienam Vokietijos bažnytkaimny nešamos į bažnyčią

JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos nariai Washingtono tarėsi su JAV 200 metų sukakties atžymėti (American Revolution Bicentennial Commission) komisijos vadovais. Pasitarimu siekta įjungti lietuvių į sukakties paminėjimą ir surasti būdus tinkamai amerikiečiams pristatyti JAV lietuvių įnašą į šio krašto kultūrinį, politinį bei ekonominį gyvenimą. Iš k. į d.: direktorius etninės tautinių grupių reikalams dr. M. Goldman, kun. K. Pugevičius, Aušra Mačiulaitė-Zer R, Algimantas Gečys ir dr. Goldman pavaduotoja B. Black.

Dokumentai kaltina

1939 METŲ KARO LABIAUSIAI NORĖJO STALINAS

Bonna. — Latvų laikraštis "Latvian" (X.6) idėjas aprašymas teisininko — istoriko Vilio Skultano skaityto referato apie jo nemėnį rasti II pasaulinio karo dokumentus, liečiančius Pabaltiją ir jo išdavimą.

Vieną iš įdomiausių dokumentų, kurį referentui pasiskė rasti Washingtono archyve, jis minėjo Amerikos Pabaltijo valstybės karo attachės George Hootsteiner 1939 rugsėjo 19 pranešimą iš Rygos. Šiuo pranešimu attachė informuoja JAV gynybos ministeriją apie sovietų kompartijos politbiuro 1939 rugpiūčio 20 posėdį, kur aptartas y-

patingai svarbus klausimas: kodėl Sov. Sąjunga turi apsispręsti dėl nepuolimo pakto su Vokietija, tuo pačiu nutraukiant pasitarimus su Anglija ir Prancūzija. Pabaltijo turinio pranešimą rugsėjo 8 padarė ir Anglijos atstovas Latvijoje William Orders.

Pagal šį dokumentą referentas daro išvadą, kad Sov. Sąjunga visomis galimybėmis stengėsi sukelti ginkluotą konfliktą Europoje, kad paruoštų kelią komunizmui ir sukeltų pasaulinę revoliuciją. Šiuo klausimu įdomių nurodymų surandama ir Stalino raštuose. Prancūzijos žinių agentūra "Havass" 1939 lapkričio 27 pranešusi apie kitą posėdį Kremliuje rugpiūčio 19, apie ką Vakarai nenorėjo tikėti. Jame Stalinas smulkiai nurodė visas priežastis, kodėl Sov. Sąjunga turi sudaryti sutartį su Vokietija, ir kaip pasiekti, kad karas būtų ilgalaikis.

Išmintingi vyrai susitarė

LONDONAS. — Britanijos premjeras Heath ir Islandijos Johaneson rado kompromisą ir susitarė baigti nemaloną padėtį dėl britų žvejybos Islandijos pakraščiuose. Atrodo, jog iš abiejų pusių buvo pakankamai geros valios. Susitarė, kuriose vietose ir kokio dydžio laivai galės ir toliau žvejoti, ir vieni kitiems negrasins. Jų susitarimą dar turės patvirtinti abiejų šalių vyriausybės.

Arabų ministeriai pas Nixoną

WASHINGTONAS. — Vakar prez. Nixonas priėmė keturių arabų kraštų užsienio reikalų ministerius. Saudi Arabijos, Kuwaito, Alžirijos ir Maroko ministeriai prašė pasimatymo su prezidentu, kad galėtų tikrinti, jog ginklų siųsti Izraeliui nereikia ir negalima. Prezidentas jiems atsakė, kad būtų vienašališka ir neteisinga, būtų neišlaikytas balansas, kai sovietai jau visą savaitę pagreitintu tempu siunčia ginklus ir amuniciją arabams. Kartu juos nuramino, kad priešingai gandams, Amerika nežada siųsti savo kariuomenės ir ginti Izraelio.

Nixonas dar jiems sakė, kad Amerika iki vakar dienos pasiuntė 500 tonų ginklų, arba tik dešimtą dalį to, ką sovietai arabams, Pasiuntė 20 Phantom lėktuvų, arba 5 mažiau, nei Izraelis neteko.

Susitikimas su ministrais yra tam tikras netikėtumas. Prezidentas yra per daug užimtas, susitinka tik su valstybių ar vyriausybės vadais. Išimčių kartais padaro tik sovietų ministrui Gromyko.

Arabų grasinimai nutraukti naftą Amerikai neturi didelės reikšmės, nes iš Vid. Rytų Amerika importuoja tik 6 procentus visos suvartojamos naftos. Daugiau gali nukentėti tik Vakarų Europa ir Japonija.

Siūlo viršūnių konferenciją

WASHINGTONAS. — Senato daugumos vadas Mansfield siūlo susaukti didžiųjų valstybių viršūnių konferenciją ir ten išspręsti Vid. Rytų reiką, bet jokiū būdu neįsikišti su savo karais. "Vieno Vietnamo buvo ne tik daug, bet per daug", sako senatorius. Jis siūlo susirinkti Amerikos, Sovietų Sąjungos, Britanijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos ir Japonijos šefams ir Izraelio valstybės egzistenciją ir sienas nustatyti visiems laikams.

MIAMI BEACH. — Uostų darbininkai žada boikotuoti sovietus ir nekrauti iš Amerikos į jūrą siunčiamų grūdų tol, kol sovietai remis arabus ir siųs ten ginklus.

Izraelio tankai peržengė Suesą

BEIRUTAS. — Vakar ir Izraelis, ir Egiptas skelbė, kad mušiai vyksta abiejose Sueso kanalo pusėse. Vadinasi, Izraelio tankai įsiveržė į Egipto žemę, užėjo užnugarin. Izraelis, atrodo, nori sunaikinti egiptiečių raketų bazes, o Egipto tankai pasiekė toli pietuose esantį Sharm El Sheikh. 38 egiptiečiai toje Sinajaus dalyje buvo paimiti ir nelaisvę.

Egipto teritorijoj sovietų įrengtos SAM bazės sudarė daugiausią bėdos Izraelio aviacijai.

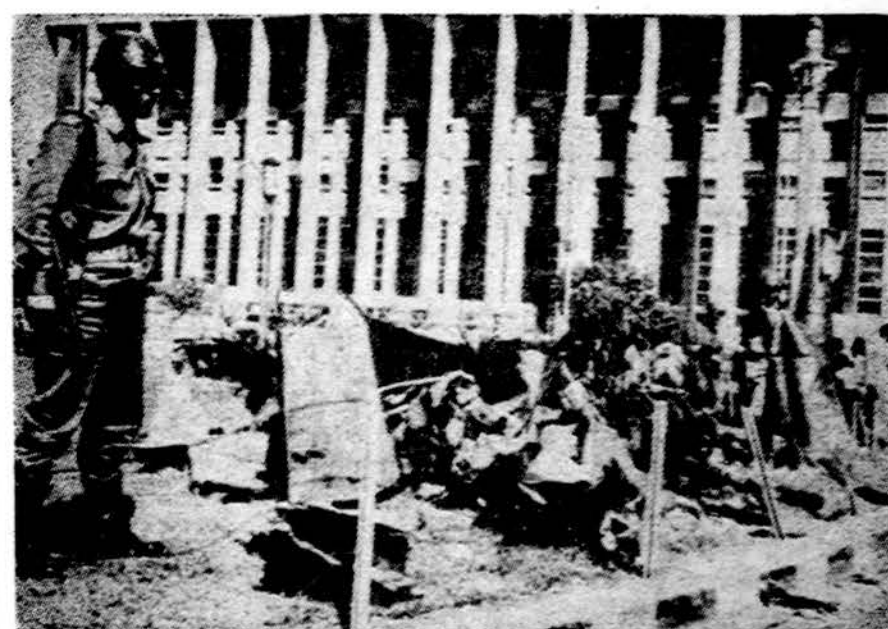
Netoli šimto lėktuvų buvo numušta ne oro mušiuose, bet priešlėktuvinėm raketom. Didesnės operacijos į vakarus nuo Sueso tenka laukti, kai smogiamosios komandos sunaikins tuos pavojingus raketų lizdus. Izraelis atsisako plačiau paaiškinti, kokio dydžio daliniai peržengė Suesą ir kaip ilgai ten pasiūks, ir amerikiečių laikraštininkai, kurie nori viską žinoti, tuo nepatenkinti. Atrodo, jog įsiveržimas padarytas 102 mylių ilguo kanalo vidurinėj daly. Pranešimu iš Kairo, egiptiečiai sunaikino tris amfibinius tankus, peržengusius Suesą, o likusieji keturi "tuoj bus pagauti".

Šiauriniame fronte Izraelis tebesikauja su sirais prie Sasa miesto. Į Damaską nepažengė. Sirijos ir Irako tankai prie Sasa pradėjo naują ataką, bet buvo atmušti.

Amerikos transportiniai C-54 Galaxies, didžiausi pasaulyje kariniai lėktuvai, vakar pradėjo leisti Tel Aviv aerodrome su ginklais ir karinėmis medžiagomis.

KUWAITAS. — Šeši didžiausi naftos tiekimo kraštai, penki arabų ir Sudano, susirinkę Kuwaite, paskelbė kainų pakėlimą. Naftos žaliavos kaina pakėlimama 17 procentų. Jie tačiau sako, kad tai nieko bendro neturi su prasidėjusiu karu.

Tų ir ne tų kraštų, jau vienu arabų, atstovai vakar turėjo susirinkti irgi Kuwaite ir spręsti naftos politinę pusę, kaip geriausiai ją panaudoti kovoje su Izraeliu.

Numuštas ir sudežęs Izraelio bombonešis Damasko

Sovietai giriasi savo "laisve"

NEW YORK. — Sovietai nebūtų sovietais, jei per akis pasauliui nemelotų ir nepuštų į akis dūmų apie jų piliečių "laisvę". Vakar dienos didžioji amerikiečių spauda jau juokėsi, kai Sovietai Jungtinėse Tautose smarkiai rėmė dvi tarptautines konvencijas apie žmogaus laisvę ir teigė, kad "jokioj kitoj pasaulio daly nėra tokios politinės ir civilinės laisvės, kaip Sovietų Sąjungoj". Tik dar nepasakė, kad kalėjiman uždaromi ir atimama laisvė tiems, kurie sąjauko, kad pas juos nėra laisvės.

MASKVA. — Tass praneša, kad jų astronomai sugavo radijo signalus iš tolimųjų erdvių. Tai rodo, kad tolimosiose žvaigždėse gali būti civilizotų būtybių.

710 belaisvių

TEL AVIV. — Izraelis vakar paskelbė belaisvių sąrašą. Iš visų kariaujančių arabų šalių į Izraelio nelaisvę pateko 710 vyrų. Vieno autoritetingo užsienio stebėtojo nuomone, dabartinis karas būtų pasibaigęs per 10 dienų, jei sovietai nebūtų pradėję gabenti pagalbą arabams, o paskui nebūtų tuo pačiu atsilyginusi Amerika Izraeliui.

KALENDORIUS

Spalio 18: šv. Lukas evangelistas, šv. Trifonija, Judotas, Jauglė.

Spalio 19: šv. Izaokas, šv. Uršulė, Rūstulis, Grytė.

Saulė teka 7:05, leidžias 6:07.

ORAS

Chicagoj ir apylinkėse: dalinai apsiniaukę, šilčiau, netoli 70 laipsnių.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3943 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

ILLINOIS-INDIANOS VYČIŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 26 d. Vyčių salėje, Chicagoje, įvyko Illinois-Indianos apygardos vyčių suvažiavimas. Jį malda atidarė pirmininkas Leonas Paukšta. Jis perskaitė ir praeito suvažiavimo protokolą. Sekretorė Irena Sankutė turėjo kitų pareigų, todėl ir suvažiavimą atvyko pavelavusi.

Kaip kuopos taip ir apygarda, rugsėjo mėnesį pateikė metinės veiklos apžvalgą. Pirmininkas skaitė, ką apygarda yra nuveikusi metį bėgyje. Ji suorganizavusi Vasario 16 minėjimą, pavadintą Lietuvos Atsiminimais. Gegužinė liepos 4 d. Vyčių nuosavybėje pasisekusi. Pasiųsti delegatai į 60 vyčių seimą Brocktone. Jaunųjų vyčių tautinių šokių grupė puikiai reprezentuojanti lietuvius amerikiečių tarpe. Choras daug dirbęs šiais metais. Illinois-Indianos vyčių veikla tebesanti gana gyva.

Vicepirmininkas Pranas Zapolis kalbėjo, kad jam esą malonu dirbti su jaunais žmonėmis. Dabar jo vadovaujamoje tautinių šokių grupėje yra 40 šokėjų. Rugsėjo 23 d. šokė lietuvių festivalyje, kurį suruošė Talman banko vadovybė. Buvusi tūkstantinė minia žiūrovų, ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių, ir už šokių jam smarkiai ploję. Grupė turinti kvietimą šį rudenį atlikti programą viešbutyje istorikų draugijos suvažiavime. Greitai pradės ruošti Kalėdinei programai. Mokslo ir Pramonės muziejui kiekvienais metais papuošia lietuviškais ornamentais eglutę. Programa busianči gruodžio 8 d. Kvietė visus kuo gausiausiai dalyvauti, moraliai paremti jaunus šokėjus.

Seniorų atstovė Adelė Gabalėnė apgailestavo, kad Pavergtų tautų eisenoje mažai vyčių tedalyvavo. Ragino kitais metais organizuoti eisenai iš anksto. Ypač jaunuosius reikėtų paskatinti dalyvauti. Gražus vaizdas būtų, jei po vyčių vėliava žygiuotų bent šimtas vyčių. Taip pat ji kalbėjo apie Amerikos lietuvių tarybą, kurią vyčiai remia politinėje veikloje. Ragino susirūšti su Lietuvių katalikų susivienijimo Amerikoje valdyba. Gal padėtų vyčiams išmokėti salės skolas. Pranešė, kad rugsėjo 30 d. yra organizuojama seniorų gegužinė Vyčių salėje, į kurią kvietė atsilankyti. Gruodžio mėnesį seniorai turės savo valdybos rinkimus. Pranešė ir liūdnu dalykų, kad šiais metais trys seniorai mirė.

Sekretorė Irena Sankutė kalbėjo apie 60 vyčių seimą. Prie seimo organizavimo labai daug prisidėjusi dr. Bizinkauskų seima, o meninės programos didelę dalį suorganizavęs artistas Juozas Bulevičius. Bulevičius siejojėsis, kad vyčiai nesistengia vartoti savo gimtosios lietuvių kalbos. Seimas gavęs daug sveikinimų. Raštu sveikinimą atsiuntė Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis, daug kunigų, seselių, organizacijų ir pavienių asmenų. Greičiausia, kad kitais metais seimas bus Detroito. Tuomet ir iš Chicago daugiau delegatų vyks į seimą, nes kelionė netoli. Centro valdybos posėdis bus spalio 20-tą Vyčių salėje Chicagoje.

Choro pirmininkė Estelle Rogers kvietė įsigyti bilietus į koncertą "Laisvės Lietuvai". Koncertas lapkričio 17 d. Vyčių salėje. Ir solistė Prudencija Bičkienė dainuos jame. Faustas Strolia diriguos. Klausė, kas galėtų tą vakarą dirbti bufete. Tuojau sutiko seniorę Petruilienę, sakydama, kad nereikės mokėti už darbą, tik kai nuzims turės choras pa-

giedoti. Bet vyčiai nori, kad Petruilienė niekuomet nemirtų. Koncerto pelno dalis bus skiriama salės skoloms išmokėti. Sausio 19 d. bus metinis choro balius B. Pakšto svetainėje. Iš to balius pelno choras turi visus metus gyventi.

Lietuvos reikalų komiteto pirmininkas Albertas Zakarka parąšęs 460 laišku Amerikos kongreso atstovams ir senatoriams. Jis pirklauso 112 kuopai, laimėjusiai pirmą vietą laišku rašyme. Ritualų pirmininkė Elena Skudrienė atsiuntė pranešimą raštu. Pranešama, kiek apygardoje pakelta vyčių ir aukštesnių laipsnių. Algis ir Elena Skudros neseniai susilaukė dukrėlės Paulos.

Biuletenio "Trumpet" redaktoriai Stanaičiai suredagavę ir išleidę tris numerius. Kvietai baigia redaguoti. Jis pasieks narius spalio mėnesį.

Stipendijų komiteto narė Eleonora Laurinaitė prašė aukoti stipendijų fondui, padėti jauniems siekti mokslo. Leonas Paukšta išdalijo lapelius, kuriuose nurodyta, kada išskrenda vyčių ekskursija į Europą. Kelionėje išbūsimi 15 dienų. Aplankysianti penkis kraštus. Prisimename pirmąją vyčių kelionę į Europą, kaip ji pasisekė, ir tikimės, kad ir ši nebus blogesnė, bet gal dar gražesnė.

Vincas Samoška perdavė sveikinimus vyčiams nuo prelato Tulabos, kun. J. Končiaus ir kun. V. Rimšelio, gyvenančių Romoje. Pernai prel. L. Tulaba buvo atvykęs į Chicago ir dalyvavo vyčių suruoštame "Lietuvos atsiminimų" bankete.

Lapkričio 18 d. Nekalto Prasiidėjimo bažnyčioje bus Mišios už mirusius vyčius. Vasario mėnesį bus "Lietuvos atsiminimų" banketas Vyčių salėje. Ji organizuos apygardą. Kovo mėnesį Sv. Kazimiero minėjimą organizuos vyčiai seniorai. Jų suruošti minėjimai yra labai lietuviški. Sekantis apygardos suvažiavimas bus gruodžio 5 d. Vyčių salėje. Sekė naujos valdybos rinkimai. Išrinkti: Leonas Paukšta — pirmininku, Pranas Zapolis — vicepirmininku, Juozas Sankutė — sekretore, Albertas Zakarka — protokolui, Irena Sankutė — susirašinėjimo sekretore, Albertas Zakarka — išdavininku. Revizijos komisijon išrinkti: Vincas Samoška ir Juozas Kūlys, tvarkdariai — Jeronimas Jankus, Napoleonas Sapkus ir Eduardas Krivickas. Naują valdybą prisaikdino garbės narė Eleonora Laurinaitė.

Po susirinkimo sekė vaizės kurias paruošė Eleonora Laurinaitė ir Irena Sankutė.

E. P.
SENJORŲ ISVYKA
CLEVELANDE

Clevelando vyčių seniorų privati išvyka Kazimiero ir Ursulės Gaizdučių puošniame sodelyje įvyko rugsėjo 23. Buvo graži ir saulėta dienele, tai dėl to ne tik patys nariai gausingiau dalyvavo, bet ir nemažas skaičius pensininkų draugijos narių, kurių tarpe matėsi muzikas Al. Mikulskis ir pensininkų pirmininkas P. Mikoliūnas. Mikoliūno rūpesčiu buvo neseniai suorganizuota pensininkų draugija, kuriai priklausė ir apie 17 vyčių seniorų. Iš viso ji turi šimtą narių. Kada pensininkai buvo surengę savo išvyką, tai ir vyčių seniorų būrelis joje buvo.

Clevelando vyčiai — Kazimieras ir Ursulė Gaizdučiai ir jų sūnus Petras. Gaizdučių sodyboje linksminasi vyčiai seniorai rugsėjo 23 d.

NETURTINGIEJI DŽIUGINA VARGSTANČIUS

JURGIS JANUŠAITIS

Aną vakarą, šiaurini siaurhant tušiomis Marquette Parko gatvėmis, sutinku besispyrantį Juozą Mackevičių ir besiskubantį iš aukų medžioklės.

— Gerai, kaimyne, nusiteikęs. Kokie vėjai pučia Marquette Parke? — pasiteirauju uolų balininką, Marquette Parko Balfio 5 skyriaus ilgametį pirmininką, Juozą Mackevičių.

— Pradėjome visu frontu puotlimą. Marquette Parkas yra lietuvių tvirtovė. Tad čia ir yra didysis visų mūsų gyvenimo apraizgų ramstis. Juk žinote, kad jau pradėjome Balfio rudens piniginių vaju. Šiais metais nusitarėme vaju baigti per vieną mėnesį, atseit, spalio mėnesį. Tad smausti nėra ko. Laiko mažoka. Skubame visu frontu į gerąsir-

Ši vyčių seniorų išvyka buvo nuotaikinga ir draugiška. Buvo daug vaišių, buvo ir vertingų laimėjimų. Už tą viską didelę padėką priklauso rengėjoms: K. Titenienei, Ursulei Gaizduienei, K. Sadauskieni, Antosei Visockienei ir S. Miliauskieni. Bet didžiausias aciu tebinie vyčiams Gaizdučiams, kurių vienas dirbo prie baro, o kita maloniai vaišino su maistu, draugiškai priėmė svečius ir leido pasinaudoti savo lietuvišku sodeliu, kuriame randasi ir bičių aviliai.

Senelis

PROTESTO REZOLIUCIJA

Kadangi Hallmark bendrovės 1973 metais išleistas pasaulio žemėlapis neparodo trijų Pabaltijo tautų — Latvijos, Lietuvos ir Estijos — sienų, miestų, upių, net nė jokie ženklo kad jos ten yra, 60-tasis Lietuvos Vyčių seimas, susirinkęs Stonehill koledže, North Easton, Massachusetts, vienbalsiai reiskia protestą Hallmark bendrovei už šitą praleidimą ir reikalauja išleisti naują atitaisytą žemėlapi.

Pasirašė:
Aleksandras Vasiliauskas,
Seimo Prezidiumo pirmininkas
Gražina Vaskelaitė —

KONCERTAS "LAISVĖS LIETUVAI"

Lietuvos vyčių choro koncertas "Laisvės Lietuvai" bus lapkričio 17 d. Vyčių salėje, 2455 West 47th Street, Chicagoje, 7:30 vak. Solo dainuos Prudencija Bičkienė. Diriguos Faustas Strolia. Akompanuos Florence Baldacci. Po koncerto bus šokiai, grojant neolituonų orkestrui. Veiks baras ir bufetas. Lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti. Iš anksto bilietus gauti galima skambinant Julijai Zakarkienei HE4-7785. Choro valdyba

CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Lietuvos vyčių organizacijos centro valdybos posėdis bus šį šeštadienį, spalio mėn. 20 dieną, Chicagoje. Vyks Vyčių salėje, 2455 W. 47 St. Prasidės I valandą po pietų. Vakare posėdis dalyviai išlausys Mišias Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po Mišių bus bendra vakarienė. Seikančią dieną aplankys Balzeko muziejų.

džiū lietuvių namus.

— Bet juk sakydavote, kad problema turėta su rinkėjais. Jų vis mažoka būdavo. Kaip šiais metais?

— Ačiū Dievui, šiais metais jau turiu savo skyriaus ribose per 60 rinkėjų. Visi tokie uolūs, padorius, darbštūs ir sąžiningi. Norėčiau jiems iš visos širdies padėkoti. Jie jau įsijungė į darbą ir, kad ir ši vakarą, nežiūrėnt žvarbaus ir lietingo oro, jie žygiuoja Marquette Parko gatvėmis ir beldžiasi į kiekvieno geravalio lietuvių duris.

— O kaip žmonės reaguoja — bara, išvaro, aukoja?

— Asmeniškai galiu pasakyti tik apie save. Kiek jau lietuvių aplankiau — visi šiltai sutiko, net stiklę pasiūlė ne vienas, na, žinoma, ir savo nuoširdžią auką atidavė. Daugumoje gerėjosi Balfio šalpos darbais, piktinosi skelbiamomis nepagrįstomis kalbomis. Tik vienas pasitūris neatidarė durų. Bet juk tai žmogaus valia. Dėkoju ir jam.

— O stambesnių žuvų ar užgriebiate?

— Tikrai buvau sujaudintas Barboros Bredelienės širdies kilnumu ir dosnumu. Našlė, virš 80 metų amžiaus, sencios kartos lietuvių, daug sunkių gyvenimų dienų praleidusi, išauginusi šeimą ir į gražų amžių atėjusi, iš kuklaus pensininkės čekio višą šimtingą Balfui paaukojo, pridėdama: "Tegul Dievas padeda jums ir vargstantiems tepalengvina sunkią dalį". Šiai kilnios širdies moteriškei, žinoma, liks

nepaprastai dėkingi tie, kuriems pagalba bus suteikta. O Balfas jai taria nuoširdžiausią padėką. O štai dar vienas kilnasirdis. Tai darbininkas M. Milius, kuris jau treči metai Balfui įteikia visos savaitės uždario čekį. Ir šiais metais, va, jau turiu čekį, prašokusį šimtine.

Ir tai daro be didelių paraginimų, prašymų, net pats primindamas, kad jau laikas Balfui aukoti, — pasakoja šviesius pavzdžius Juozas Mackevičius.

— O kaip su priemiesčiuose gyvenančiais lietuviais? Ar jie nepabėga iš Balfio aukotojų šeimų?

— Šiais metais nuotome aplankyti ir priemiesčiuose gyvenančius lietuvius. Tokiose vietose stengiamės surasti aukų uolų rinkėjų. Galui pasidžiaugti, kad Evergreen Parke jau turime puikų vyrą, pasiryžusį aplankyti to rajono lietuvių, Joną Veselką. Tikiu, kad ir daugiau tokių talkininkų atsiras.

Juozas žvilgtelėjo į laikrodį. — Reikia skubėti dar į vieną kitą vietą, kol dar nesumigę.

Sėkmės, balfinnike Juozai!

Gatvėse siautėjo vėjas, šlamžė krenta lapai, lynojo, o balfinnikai beldėsi į geraširdžių lietuvių namų duris. Aukos vargstantčiam lietuviui. Neuzdarykime jiems durų. Balfio pasiuntinius sutikime su gera širdimi, šiluma ir nuoširdžia auka.

Jaunas liūta, senas linksta. Lietuvių patariė

PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS

Valandos pagal susitarimą

MOKYTOJŲ DĖMESIUI

Dr. A. Šešplaukio parašyta LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA ir SINTAKSĖ, pritaikyta išvilišvų mokymams ir kainu tik 3 dol. Pripažinta LB Svetimo tarybos kaip labai tinkama šių laikų mokykloms. Pridėkite 50c pašti ir mokesčiams.

Taip pat labai vertinga knyga V. Liulevičiaus LIETUVIŲ SVETIMAS VOKIETIJOJE IR AUSTRIJOJE 1944-1950 metais, 740 psl. su daugybe nuotraukų mokytojų ir mokinių bei abiturientų ir kainu tik 12 dol. Pridėkite \$1.00 pašti ir mokesčiams. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ATIDARĖ NAUJĄ CHIROPRAKTIKOS OFISĄ
DR. C. J. WILKES
4063 So. Archer Ave., Chicago, Illinois
TEL. — 254-0657
VALANDOS:
Pirmad. iki šeštad. nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak.
Trečiadieniais uždaryta

Tel. HEmlock 6-1098
ARTISTIC HAIR STYLIST
2711 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Specialybė trumpiems ir ilgiems plaukams ir "BLOW WAVING"
Savininkas Stasys Rackevičius

ARBET FURNITURE
2442 W. 47th St., Chicago, Ill. — FR 6-1100
PILNAS APSTATYMAS BALDAIS
Visų plačiai reklamuojamų firmų BALDAI — APPLIANCES — KILIMAI — STEREO — SPALVOTA TV
Krautuvė atidara:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, vedėjas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$20.00, Foreign Countries — \$21.00.

Prenumerata	metams 1/2 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr., Ill.	\$20.00 \$11.00 \$6.50 \$3.00
Kitur JAV	18.00 10.00 5.50 2.50
Kanadoje	20.00 11.00 6.50 3.00
Užsienyje	21.00 12.00 7.00 3.00
Savaitinis	11.00 6.00 — —

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street

Kampas 63-čios ir California

Pirmad., antr., ketvirt., nuo

6 iki 7:30 val. vakaro

Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.

Trečiad. ir penktad. uždaryta

Ofiso telef. 476-4042

Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ

CHIRURGIA

Tel. — 695-0533

FOX VALLEY MEDICAL CENTER

589 Summit Street

Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.

antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik

sustatara.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2700 West 51st Street

Tel. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad.

10-4, šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

RAWFORD MEDICAL BUILDING

649 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą. Jei ne

atsiliepia, skambinti: MI 3-0001

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA

3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei ne

atsiliepia, skambinti: MI 3-0001

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akijų Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220

Namų — rezid. — PProspect 8-908

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKS

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antr., ketvirtad. ir penkt.

nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8

val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS

Board Eligible

American Board of Dermatology

SPECIALYBĖ ODOŠ LIGOS

IR CHIRURGIA

6324 North Milwaukee Avenue

Tel. 763-3310 549-5400

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 39th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir

šeštad. tik susitarus

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienius, penktadienius 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvio gydytojas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SAVASIS KIEMAS

Nuolat besidžiaugdami, kad pasaulio spaudoje vienu ir kitu buvo išspausdintas straipsnis apie Lietuvą ir lietuvių, neturime užmiršti ir savos spaudos. Ir tai mums priminė amerikiečių paskelbta laikraščio savaitės spalio 7-13 d. Tos savaitės skelbėjai pabrėžė, kad Amerikos spauda yra laisva, kad ji tarnauja visuomenei ir yra tikrasis nesuvaržytas žmonių balsas, nes nepriklauso nuo vyriausybės ar kokios partijos. Toje spaudoje ne tik apstu žinių, bet ir įvairių patarnavimų skirtų informacijai, be kurių gyventojas negalėtų išsiversti arba bent jau jam būtų daug sunkiau. Ir dar pastebėjo, jog Amerikos spauda nereikalauja, kad skaitytojai visada sutiktų su skelbiamomis žiniomis, tačiau JAV spauda mielai informuoja ir apie skirtumus. Kiekvienas laisvas laikraštis nori užstarnauti skaitytojų dėmesio, tačiau tai pasiekti nėra lengva, juo sunkiau yra tautinių grupių laikraščiams, tarp jų ir lietuvių.

Kartais gali atrodyti, kad tautinė spauda šių dienų už kitą greitesnį įvykių vyksmą, nebėra reikšminga, nes, būdama neturtinga, negali žinių perteikti konkuruoti su vietos didžiuliais laikraščiais. Bet tai nėra tautinės spaudos paskirtis. Radijas ir televizija dar greičiau perduoda žinias už didžiulius laikraščius, tačiau nei televizija, nei radijas laikraščius nenukunkuruoja.

Laikraščiuose žmogus randa tai, ko negali gauti radijais ar televizijomis. Skaitytojai gali žinias pasitikrinti, o svarbiausia, jis spaudoje randa vieno ar kito įvykio komentarą. Jeigu amerikiečiams komentarai įdomūs vienu ar kitu atžvilgiu, tai lietuviams komentarai daugiau ar mažiau gali būti įdomūs tautinių požiūriu. Tokių komentarų jis nerada jokioje kitos spaudoje, nes kiekvienas tautos spauda įvykius vertina tik iš savo taško. Daugeliu atvejų, kaip tai teisės ir moralės, viso pasaulio spauda esmėje turi sutapti, bet kai leidžiami atskirų tautų interesai, tuoj atsiranda didesnių ar mažesnių skirtumų. Ir tik tautinė spauda, mūsų atžvilgiu lietuviškoji, gali tikrai atstovauti lietuviškuosius reikalus. Ne vienam atrodo, kad lietuviškoje spaudoje gynybos vienu ar kitu reikalu mažai prasmingas dėl savo uždarmo, bet taip nėra. Kadangi tautinis laikraštis pasiekia didesnę ar mažesnę grupę žmonių, tai su tokia spauda reikia skaitytis. Ir tai gerai žino ne tik vietos politikai, kitos tautinės grupės, bet ir okupantai.

Gali kam kam atrodyti, kad tai yra perdėta, bet jei kada lietuviškoji spauda koks nors komentatorius nelabai palankiai

AI. B.

Spaudoj ir gyvenime

DR. IVINSKIS IR SEN. FULBRIGHTAS

"Darbininkas" spalio 12 d. išspausdino vedamąjį, kuriame iškeliamos Sovietų klastotės. Vedamajame rašoma: "Sugretinti tas dvi pavardes paskatino vienas jų raštų likimas sovietinėse rankose. Kitados Lietuvoje sovietai buvo paskelbę dr. Z. Ivinskio dienoraštį. Kaip jie su tuo dienoraščio elgėsi, matyti iš dienoraščio autoriaus pareiškimo: "Kai manųjų užrašų ištraukas skaičiau, man tikrai buvo nemaloni, kad pastebėjau, jog iš mano anų laikų 'notic' tebuvo padarytos kanžiškai atrinktos ištraukos. Jeigu tie dienoraščiai išliks archyve ten, kur jie dabar saugomi, bus tikrai galima įsitikinti, kaip buvo išgrobti iš tų laikų tekstų tik tokie sakiniai, kurie tarnavo komunistų propagandai" (Darbininkas 1968 liepos 31). Taip atimama iš dokumento dokumentacinė vertė ir padaromas

fabrikatas pagal sovietinį norą. Tokia sovietų praktika su svetima raštais bei dokumentais seniai žinoma tiems, kuriems teko ją pažinti. Tokia sovietų praktika įsitikino ir amerikiečiai. Ir jie prašė, kaip sovietai pasielgė su Kremliaus dažnai palankiai minimo sen. Fulbrighto raštais. Monitor dienraštį (rugs. 5) Paul Wohl plačiai rašė apie sovietų išsiverstą ir išleistą (1967) Fulbrighto knygą "The Arrogance of Power". Atskirais puslapiais vertintojas nurodė, kaip vertime praleisti tie Fulbrighto sakiniai, kurie tiesioginiai ar netiesioginiai gali reikšti kritiką komunizmui. Pz.: Fulbrighto pasakymas, kad "stalinizmas turi daug pačių blogųjų hitlerizmo ženklų" — vertime praleistas. Arba: "Rytų Europos vyriausybės parodo, kad... jos siekia išsilaisvinti, kiek jos gali, iš Rusijos nusivariančios jėgos".

Agnew — Amerikos politinis meteoras

Staiga iškilo, dar staigiau krito ir sudužo

DR. KAZYS SRUOGA

Amerikos viceprezidentas Spiro Agnew pasitraukė iš pareigų, prisipažino kaltu sukčiavęs, nesumokėdamas federalinių mokesčių ir teismo buvo nubautas 10,000 dol. pinigine bauda ir trims bandomais (be priežiūros) metais. Daug visokių labai įdomių spėliojimų ir samprotavimų buvo ir tebėra dėl Agnew bylos įvairių pusių ir įvairių šėšėlių. Bet du klausimai, atrodo, bus įdomiausi ir ilgiausiai pasiliks neatsakyti. Būtent: kodėl Agnew byla metė gan aštrią nesantaikos sėklą tarp dešiniųjų ir nuosakiųjų respublikonų. Kodėl daug Amerikos žmonių netikėjo, kad Agnew būtų baudžiamai nusikaltęs ir dar dabar, kai Agnew prisipažino ir buvo teisiamas, vis dar yra žmonių, kurie tiki, kad Agnew nekaltas, kad jis esąs, politinių jėgų tarpusavio kovos auka.

Agnew švariausia asmenybė Nixono aplinkumoje

Agnew nebuvo nei garsi asmenybė, nei kiek žymesnis politikas. Jis buvo mažos valstijos (Marylando) gubernatorius tuo laikui, kai Nixonas jį pasirinko savo viceprezidentu. Daug kas dėl tokio pasirinkimo buvo labai nustebęs. Pasidarys viceprezidentu Agnew savotiškai pragarsėjo ir išpopuliarėjo visuomenės tarpe, ypač tarp dešiniųjų respublikonų. Agnew buvo nepaprastai paklausus Nixonui ir pildė jo (Nixono) jam duodamus, dažnai labai sunkius propagandinio pobūdžio uždavinius. Kai Nixonas, taktikos sumetimais, laikėsi santūriai kairiųjų atžvilgiu, tai Agnew jiems (kairiesiems) rėžė iš peties. Vienu metu labai patiko, kitų tarpe kėlė audrą ir pasipiktinimą. Vienu ir kitu būdu Agnew populiarėjo ir kartais darėsi garsesnis už patį Nixoną. Vieną Agnew ypatybę mažai kas teginėjo. Tai Agnew moralinis švarumas. Bu-

Arba dėl Vietnamo: "Kokios bebūtų klaidos mūsų pusėje, didesnės klaidos buvo pusėje komunistų, kurie iš tikrųjų laukė susitarimo, rengė subversiją prieš jų nepuolimą vyriausybės ir daug padarė mūsų priešingumui išprovokuoti".

Veltui vertime ieškotum tų Fulbrighto sakinių... Vertimas rodo nepilną Fulbrightą.

Klastoti yra sovietinė tradicija ir dogma. Šią jų dogmą patvirtina Wohl cituojamu iš Lenino brošiūros (1920) patarimu sovietinės respublikos statytojams — "giebtis visokios rūšies triukų, nelegalių metodų, išsiskėrimų, nutylėjimų, tiesos praleidimo".

Siuose sovietinės praktikos faktauose nauja tik tai, kad juos emė jau pastebėti ir amerikiečiai ir kelti viešumon."

vo manoma, kad Agnew yra vienas iš visai nesuteptų jokiais nusikaltimais darbas asmenybių Nixono aplinkumoje, trumpai vadinamas "Mr. Clean".

Nixono laikysena Agnew atžvilgiu

Nixono laikysena Agnew atžvilgiu nebuvo vienoda. Kartais Nixonas rodydavo Agnew daugiau pasitikėjimo, kitais kartais — mažiau ar net visai mažai. Kai Nixonui reikėjo pasirinkti savo viceprezidentą antrąjį kandidatį, tai Nixonas ilgai svyravo ir dėsė. Buvo minimi kiti, tariamai geresni, kandidatai. Bet kada konservatyvieji respublikonai, pirminių rinkimų metu išrinko kitą savo dešiniųjų pažiūrų respublikoną kandidatį į prezidentus 1972 metais, tai Nixono sprendimas (palankus Agnew) palengvėjo ir pagreitėjo. Nixonas pamano, kad Agnew turi būti jo viceprezidentu ir jį (Agnew) pasirinko. Agnew dėl savo kietumo radikaliųjų atžvilgiu pasidare turtum konservatyviųjų respublikonų atstovas ar net vadas. Gi konservatyvieji respublikonai turi nemažai priekaištų Nixono liberalizacijai politikai, ypač už senio reikalų srityje. Bet vis vien konservatyvieji oficialiai pritarė Nixonui. nes jie, kaip sakoma, be Nixono "neturi kur būti". Todėl Agnew pasidare konservatyviųjų respublikonų neginėjimu kandidatų į prezidentus 1976 metais. Agnew ne tik turėjo švariausią reputaciją, bet jis liko neįmaišytas į Watergate incidentą. Todėl nebe vienam atrodė, kad Agnew kandidatūdas į prezidentus galėtų laimėti daug balsų ir iš ne respublikonų, nes visuomenė, taip sakoma, trokštė trokštą švaraus prezidento. Yra žinoma, kad Nixonas galvojo apie kitokią negu Agnew savo įpėdinį Amerikos prezidentūroje.

Spiro Agnew

Agnew kaltina kaltintojus

Maždaug prieš porą mėnesių po visą Ameriką pasklido žaibo greitumu staigi naujiena. Būtent: teisingumo departamentas turįs surinkęs pakankamai medžiagos, kuri kaltina Amerikos viceprezidentą Spiro Agnew, kad jis (Agnew), būdamas Marylando gubernatoriumi, emęs kyšius ir finansiniai prievartavę statybos rangovus. Kaltinamas taip pat, kad sukčiavęs nuslėpdamas ir nesumokėdamas federalinių mokesčių. Pabrėžiama, kad Agnew emęs kyšius jau būdamas viceprezidentu. Buvo pranešama, kad teisingumo departamentas yra pasirašęs greitai laikui visą tą kaltinamąją medžiagą pateikti grand jury sprendimui, ar yra pakankamai pagrindo kelti Agnew baudžiamą bylą.

Porą dienų Agnew nesiaikišino ir svyravo, tarėsi su savo advokatais. Pagaliau pareiškė, kad jis mesas kaltas nei dėl vieno kaltinimo ir kad kaltinimai esą "prakeiktas melas". Bet, matydamas, kad teisingumo departamentas vis vien yra pasirašęs tą medžiagą skubiai pateikti grand jury svarstymui, Agnew emėsi labai skubų žygį tos bylos eigos sulaukymui. Jis kreipėsi į Atstovų rūmų prašydamas, kad jie, ne teismas, svarstytų jo bylą. Spėjama, kad Agnew taip darydamas tikėjosi, kad Atstovų rūmai ilgai svarstys jo bylą, kalbės apie svarbius ir nesvarbius dalykus ir pagaliau nieko apčiuopiama nenuspręs, panašiai kaip senato komitetas Watergate byloje. Bet Atstovų rūmų pirmininkas (speaker) Albertas griežtai atsisakė tai daryti, nurodymas, kad tai teismo darymas. Tada Agnew su savo advokatais nutarė pavartoti žinomą (ir Agnew mėgiamą) priemonę gintis nuo priešo. Sakoma, kad geriausias apsigynimas yra priešų puolimas. Ir Agnew su savo advokatais ir remėjais surganizavo nepaprastai stiprią puolamą propagandą, kuri griežtai ir labai garsiai kaltina teisingumo departamentą (ir, žinoma, netiesioginiai Nixoną), kad norima Agnew padaryti politinę Watergate apgynimo auką. Esą, išskėlus Agnew bylą, Watergate nubluktų ir išnyktų iš visuomenės dėmesio. Gi teisingumo departamentu uolumas aiškinamas tuo, kad teisingumo departamentas noris pataisyti savo pašlijusią reputaciją dėl netinkamo Watergate bylos vedimo. Svarbiausia gi buvo kaltinamas teisingumo departamentas tuo, kad iš ten, esą, išplaukia visokios Agnew nepalankios žinios, kurių tikslas nuteikti ne

tik visuomenę, bet ir teismo įstaigas Agnew nenaudai. Tokiu būdu Agnew nebegalys tikėtis teisingo teismo sprendimo savo byloje. Reikia pasakyti, kad tokia propaganda padarė išpuolį ne tik visuomenei, bet ir teismo įstaigų žmonėms. Mat, jeigu iš tikrųjų susidarė tokia neteisingai Agnew nepalanki atmosfera, kai Agnew advokatai tvirtina, tai, ko gero, teismas turėtų visą Agnew bylą panaikinti. Tokiais motyvais besivadovaudamas federalinis teisėjas Walter Hoffman suteikė Agnew advokatams teisę per prievartą (pagal vadinamą "suphena" teisę) šaukti ir tardyti tuos asmenis, kuriuos įtaria žinančius, iš kur tos, čia minėtos, Agnew nepalankios žinios sklaidžiamos. Tai nepaprastai svarbių teisių suteikimas privatiems advokatams. Nepaprastas įvykis. Net ir pats teisingumo departamentas tuo susirūpino ir skubiai iškvietė iš Chicago pagarsėjusį prokurorą respublikoną Thomasoną, kurio tardymai ir apkaltinimai padėjo į kalėjimą garsų advokatų vadą, buvusį Illinois gubernatorių ir federalinį teisėją Kernerį. Tas prokuroras turėjo padėti gintis nuo Agnew advokatų kaltinimų teisingumo departamentui.

Agnew puola ir vėl garbina Nixoną

Minėtų aplinkybių padarinimas, Agnew pasakė Los Angeles labai karingą prakalbą, aštriai puoldamas ir kaltindamas teisingumo departamentą ir, žinoma, netiesioginiai prezidentą Nixoną. Tos prakalbos klausėsi du tikstančiai respublikonų moterų, nuolat keldamos Agnew pritarimo ovacijas. Kai Agnew įsišmaginęs patetiškai pareiškė, kad jis nepasitrauks iš viceprezidento pareigų (nors ir būtų apkaltintas), tai daug moterų šoko ant kėdžių ir stalų skandamos "Mes mylime Agnew", "Agnew i Amerikos prezidentus". Už keletos dienų po to, prezidentas Nixonas turėjo spaudos konferenciją, kurioje kietai pasakė, kad kaltinimai Agnew yra rimti, nelengvabūdiški. Bet prezidentas prašė visuomenės atlaidumo ir nesmerkti Agnew tol, kol jo kaltė teisme nėra įrodyta. Po kelių dienų Agnew vėl sakė prakalbą Chicagoje. Bilietai į tą paskaitą (vakarienė, aukso rinkimo proga) buvo po 125 dolerių, bet buvo visi išpirkti ir pritrūko vietų. Taip žmonės suinteresuoti Agnew kalba, manydami, kad Agnew vėl puls savo kaltintojus. Išėjo kitaip. Agnew prisipykęs gyrė Nixoną ir dėkojo Dievui, kad Dangus siuntė Amerikai tokį gerą prezidentą — Nixoną.

Iš kur gi toks meteoriškas pasikeitimas? Spėjama, kad Agnew galutinai įsitikino, kad jo pastangos išvengti teismo nuėjo niekais ir kad geriau pasirinkti lengviausią jam (Agnew) išeitį,

KARD. KROL APIE KOPERNIKĄ

Minut 500 m. sukaktį nuo Koperniko gimimo, atidengus jo paminklą prie Chicagos planetariumo, vėliau Conrad Hilton viešbuty įvykusiuose pietuose Philadelphiajos kard. Krol išskėlė Koperniko atradimų svarbą: tie astronominiai atradimai sudarė didelį posūkį gamtamokslų istorijoje. Kopernikas skelbė, kad saulė yra mūsų planetų sistemos centras, ne žemė, kuri pati sukasi aplink saulę. Kopernikas buvo gilaus tikėjimo žmogus, skelbė, kad iš tvarinių mes pažįstame Dievą. Viename laiške jis rašė: "Kaipgi kas nors galėtų stebėti tą nuostabią tvarką Dievo valdomajame pasaulyje ir nejausti palinkimo praktikuoti dorybes ir kaipgi nelaikyti paties Tvėrėjo gėrio šaltinio?!" Kopernikas buvo didelis mokslo žmogus ir didelis tikėjimo žmogus, kalbėjo kard. Krol.

Romoje įvyko aštuonjū višutinė popiežiškosios Komisijos "Justitia et Pax" ansamblėjas, kuriai vadovauja pirmininkas kardinolas Roy. Pagrindinės svarstomos temos: Dabarties pasaulio sielovadinis ugdymas bei evangelizacija, keliantis teisingum, pažangos ir taikos problemas; 1974 metais įvykstantio pasaulio vyskupų Sinodo klausimai ir 1975-jų Šventųjų Metų programa.

kurią jam jau pirmą stulė teisingumo departamentas ir kuriai, žinoma, Nixonas pritarė. Bet Agnew vis tikėjosi ir visokiais būdais mėgino nuo bausmės išsisukti. Tas siūlymas buvo toks, Tegu Agnew prisipažįsta prie mažiausios (iš visų kitų jam taikomų) kaltės ir pasitraukia iš viceprezidento vietos, tai jam kiti nusikaltimai bus atleisti. Netrukus Agnew priėmė Teisingumo departamentui siūlymą, prisipažino ir pasitraukė.

Dėl Agnew bylos išsprendimo vyrauja trys pažiūros. Vieni (daugiausia Agnew šalininkai) taria, kad Agnew nesąs tiek kaltas, kiek jis nukentėjo. Agnew vistiek esąs politinių kovų auka. Antroji pažiūra sako, kad Agnew byla buvo užbaigta neteisingai. Jeigu tai būtų buvęs ne Agnew ir ne respublikonas, tai Agnew ilgam būtų atsidūręs už grotų. Tretieji vėl giria prezidentą Nixoną ir jo Teisingumo departamentą už drąsą, pasiryžimą ir humaniškumą. Dėl Agnew nusikaltimo didumo nebėra ko daug kalbėti. Faktai aiškiai kalba. Gal tik tektų pakartoti čia jau minėto Illinois garsaus (respublikono) prokuroro Thomasono žodžius, kuriuos jis tarė sugrįžęs iš Washingtono: "Tai bent sukčius, tas Agnew".

GAISRO PELENAI

Romanas

AURELIJA BALASAITIENĖ

55

— Hm... Reikia tikėtis, kad natūraliai stipri lietuviška prigimtis nugalės bacilas, — bandė reikalą juokais nuleisti majoras. — Ar galėtumėte atpažinti karius? Reikėtų vistik nubauti už... — Negadinkim gegužinės, majore, — pasiūlė klebonas. — Aš tai tikrai to nenorėčiau padaryti. Be to, man uniformose jie visi panašūs.

— Tuo nieko neatitaisysime, — pritarė Linas. — Bet svarbu, kad daugiau niekas negalėtų iš čia vandens semtis.

— Aš tuoj reikalą sutvarkysiu. Užtikrinu, kad daugiau tai nepasikartos, — pažadėjo majoras.

Pamažui visi grįžo į gegužinės vietą, kur įsilinkmė jaunimas šoko fokstroją, vyresniems žiūrint. Palapinėse buvo triukšmas. Už atskirų stalių susigrupavę kortų žaidėjai, apsisitę alaus stiklinėmis, pakeltais balsais skelbė savo laimėjimus ar draugiškai kivirčijosi dėl kėrių.

Kai vėlai vakare gegužinės iniciatorės pradėjo skaičiuoti pajamas, visų nustebeimui gryo pelno suma viršijo optimistiškiausius spėjimus. Nelaukdamas sekantios dienos, karininkų žmonos su ponis šimaitiene priekšaky apilankė klebonijoje įteikti pinigų.

— Tikras džiaugsmas jus, mielos ponios, čia klebonijoje matyti. Ir dar su dovanomis, — džiaugėsi klebonas. — Visas kviečių valandėlei pasiliktė. Nežiūrint ponių protesto, Teklė, pasirodžiusi su dideliu pyragaičiais apdėtu padėku, pradėjo pilstyti arbatą.

XVII.

Šeštadienis buvo karštas. Miesto šaligatviais tingiai vaikstinėjo įvairių reikalų vėrčiai žmonės. Visi, kas gali, iškelavo į paupį ar į mišką pasinaudoti nuostabiai gražiu vasaros oru. Danguje nebuvo nė debesėlio, o šaligatviai buvo įkaitę.

Lydimas Lomaičio, pro stiklines bankelio duris, šiaudinę skrybėlę laikydamas rankoje, į gatvę rengėsi išeiti klebonas Juškeinas.

— Dar kartą nuosirdus ačiū, direktoriau. Aš be tamstos pagalbos visų tų komplikuočių reikalų nesugebėčiau suprasti. Ir džiaugiuosi, kad sąskaita gerame stovyje. Atinančią savaitę jau pradėsime statybą. Su Viešpaties pagalba ir žmonių gera valia turėsime tikrai gražius maldos namus.

— Bendras reikalas, klebone. Džiauguosi, galėdamas padėti. Visada kreipkitės į mane. Aš viską padarysiu, kas įmanoma.

— Viso labo, direktoriau, viso labo, — žengdamas į šaligatvį, atsisveikino klebonas.

— Gerą dieną, klebone, — kažkas iš paskos užkalbino. Linksma, sportiškaai apsiiręngęs, Linas savo gerai įdegsiu veidu buvo labiau panašus į pirmo kuro studentą, negu į baigusį mokslus daktarą. — Su reikalais? Matau, kad išeinatė iš banko. Reikia tikė-

tis, kad reikalai neblogi.

— Sveikas, Linai. Iš tikro pradėdau optimistiškai ir reikalą žiūrėti. Jei viskas vyks, kaip numatyta, ateinančią savaitę jau bus pradėti darbai. Dabar tik nuo Virkaičio priklausau.

— Jis tikrai sugebės viską laiku paruošti. — Jei neskubi, pakviesčiau ir "Viktoriją" puodu kavi su leda. Dar nenoriu ir kleboniją grįžti. Noriu pasikalbėti, savo džiaugsmu pasidalinti. Aš ir savo sugebėjimais norėčiau pasigirti. Šiais metais visus vaisius iš anksto užpardaviau, o pinigų nunešiau į banką. Ir taupom... taupom...

— Mielai jūsų pakvietimu pasinaudosiu. Tikrai būtų ne pro šalį gera porcija ledų. Norėčiau rasti laiko pasimaudyti, bet vis dabar su tais darbais. Tėvelis beveik visą laiką praleidžia ligitinėje, palikdamas mane vieną kabinetą. Pagaliau ištrūkau.

— Malonu, kad turėsiu jauną kompaniją. — Su viena sąlyga: aš vaisinu.

— Atsišveikdamas ir įvairias aplinkybes ir į tokį stiprų vasaros karštį, aš nelinkęs eikvoti energijos ginčams. Eime.

Kavinėje buvo maloni prieblanda, nes sunkios rusvos užuolaidos visiškai dengė langus, ir gatvės karštis nespėjo įsiskverbti į vidų. Dar buvo ankstyva popietė, ir beveik visi staliai buvo tušti. Įėjė iš akinančiai šviesios gatvės, jiedu iš karto negalėjo gerai matyti. Pasirinkę staliuką jaukiame kampe, klebonas ir Linas atsisėdo. Užsisakė ledų, klebonui atsisakius minties gerti karštą kavą, jiedu kurį laiką tylėjo.

(Bus daugiau)

PASISEKUSI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

PRANYS ALSĖNAS

Devynioliktoji iš eilės Kanados Lietuvių diena įvyko Toronte ilgaį Padėkos savaitę — spalio 5-7 dienomis ir ji praėjo su dideliu pasisekimu.

Spalio 5 d. Lietuvių namuose įvyko jaunimo susipažinimo šokiai, šeštadienį — Etobicoke Lion's mišninio salėje — didysis susipažinimo balius. Vienam ir kitam parengime salės buvo sausakimšai užpildyti daugiausia lietuviškuoju jaunimu. Lion salėje jų buvo apie pustrėčio tūkstančio.

Sekmadienį, 2 val. p. p., Šv. Mykolo didžiulėje katedroje, talpnančioje apie 3,000 žmonių, įvyko pamaldos katalikams. Ši katedra neseniai atšventė 125 metų nuo jos pastatymo ir įsteigimo sukaktį. Rimties ir tikėjimo tikslams ji pastatyta 1848.

Užpildžius mišninio katedrą lietuvius ark. Philip F. Pocock ir savo vardu. Po to katedros skliautuose pasklido Prisiškimo parapijos choro ir visos šventės tikinčiųjų kartu giedamos "Pulkin ant kelių" giesmės garsai.

Concelebracines šv. Mišias laikė kun. dr. Pr. Gaida, jam asistuojant tėvui Prapakui, OFM, ir kun. J. Staškui.

Labai puikų patriotinį pamokslą pasakė svečias iš JAV, poetas dr. kun. L. Andriekus, OFM.

Po pamaldų, šėjęs iš katedros, vienas bičiulis dėstė: "Tokio gražaus ir taip patriotinio pamokslu aš gal dar niekada negirdėjau. Tokių minčių ir tokio gražaus jų dėstymo, rodos, žmogus klausytumeis, klausytumeis ir tai niekada nepabostų". Evangelikams pamaldos įvyko Iškanytojo ev. lūt. bažnyčioje.

Lietuvių dienos ir sostinės Vilniaus aktais

Iškilmingas aktas ir koncertas įvyko sekmadienį 4 val. p. p. Ryersono Politechnikos instituto salėje. Čia meninę programą dalį atliko Čiurlionio ansamblis iš Clevelando ir pasakė kalbą poetas Kazys Bradūnas iš Chicago. Minėjimo iškilmės buvo skirtos paminėti Lietuvos sostinės Vilniaus 650 metų sukaktį.

Ryersono salė, talpinanti 1,400 žmonių, buvo pilnai užpildyta. Akademija pradėta Kanados himnu, o įžanginį žodį tarė jaunas adv. A. Puteris, kuris neseniai išrinktas KLB Toronto apyl. pirmininku. Invokacinę maldą sukalbėjo kun. A. Zilinskas. Žodinius sveikinimus į susirinkusią publiką tarė gen. konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzin, KLB Krašto valdybos pirm. inž. E. Čuplinskas ir Ontario vyriausybės ministras John Yaremko. Programos punktus pranešinėjo "Miss Vilnius" Jūratė Kobelskytė.

Ji pristatė Akademijos dalyviams pagrindinį kalbėtoją, poetą ir redaktorių K. Bradūną, pateikdama apie jį šiek tiek biografinių davinų. Poetas K. Bradūnas padėrė eksproptinių minčių nedaug, bet svarių. Po to skaitė savo kūrybos iš naujos poezijos knygos "Pokalbiai su karalium" (Anno Domini 1323 — 1973) keletą pokalbių.

Svečio kalbėtojo poeto K. Bradūno prozinę kalbą dalybų entuziastiškas teigimas, jog mes, lietuviai, nors esame mažos tautos nariai, bet esame bent kam — nemažiau kaip sveikas kietais riestas. Tokiais ir privalome pasilikti, nes kas iš didelės kopūstų galvos, kuri greitai nuo šalčio subliūkstanti ir pranykstanti.

LTM Čiurlionio ansamblio koncertas

Pirmojo pasirodymo dalyje

buvo išpildytos šios tautinės dainos: Mes padainuosim ir Močiute mano, harm. A. Mikulskio; Linelius roviau, J. Strolis stilizacija; Pemenėlių pavasaris, harm. J. Švedo; Žvejai (poezija P. Vaičiūno), komp. J. Gruodžio; ir Anoj pusėj ežero, laisvoj J. Žilevičiaus stilizacija. Tai mišrus choro išpildymas. Po to D. Bankaitytė kanklėmis išpildė Lietuvišką rapsodiją Nr. 2, muz. A. Mikulskio.

Prieš pertrauką dar pasirodė scenoj vyrų choras, kuris padainavo: Kad aš jočiau per beržyną, laisvoj V. Jakubėno stilizacija; Šią naktelę nemigau, laisvoj J. Gruodžio stilizacija; ir Augo kieme klevėlis, laisvoj J. Karoso stilizacija.

Po pertraukos stebėjome ir klausėmės moterų choro su kanklių orkestru, vadov. orkestro vadovės Onos Mikulskienės. Čia girdėjome: Kur lygios, lygios lankos, Audėjos daina, Aš prašiau, meldžiau savo tėvužėlį ir Lazdinėlį. Visos šios liaudinės dainos harmonizuotos A. Mikulskio.

Toliau: tautiniai šokiai, mišrus choras, kanklių ir pučiamųjų instrumentų orkestras. Pašoko subatėlę, aštuonytį, kubilą, ožėlį ir ketvirtinį. Tautinių šokių vadovas ir režisiorius P. Maželis, chormeisteris — Rytas Bickas.

Pagalau paskutinytis taip pamėgtų dainų ir muzikos programos punktas: mišrus choras, solistai ir kanklių orkestras. Skamba, skamba kankliai, Dzūkų daina — Nuvažiav tėvelis ir žalių giriai, Ant Rambynų kalno — baladė, Žveng žirgelis lankoj, Vestuvių baladė, Paparčiai ir Nam. Visos šios dainos harmonizuotos ir stilizuotos A. Mikulskio. Ansamblio solistai: Irena Grigaliūnaitė, sopranas, Algis Gilyš, Raimundas Butkus tenorai, Vladas Plečkaitis — bosas, Danutė Bankaitytė — kanklės ir Antanas Kalvaitis — Sekminių ragelis.

Programos pabaigoje — čiurlioniečiams gėlės, o paskaitininkui K. Bradūnui — plunksnaitė, o visiems kitiems — KLB Toronto apyl. pirmininko adv. A. Puterio padėkos žodžiai. Prie įėjimo visi dalyviai gavo gražiai atspausdintas programos ir galėję nusipirkti naująsias K. Bradūno eilių knygas "Pokalbiai su karalium" ir gauti autorius autografą.

Lietuvių diena ir Vilniaus minėjimas baigti Tautos himnu. Pabaigoje Prisiškimo parapijos parodų salėje įvyko čiurlioniečiams ir svečiams priėmimas. Vadovavo Vaclovas Verikaitis.

— Anglijos katalikų laikraštis "Catholic Observer" praneša, kad tik šiomis dienomis Kūbos tikinčiuosius pasiekė 15,000 Švento Rašto egzempliorių, kuriuos 1971 metais Kūbos prezidentas Fidel Castro lankydamasis Čilėje buvo pažadėjęs Santiago arkivyskupui kardinolui Henriquez leisti įvežti į Kūbą.

Toronto tautinių šokių grupė Gintaras spalio 21 d. atliko programą lietuvių kultūros popietėj Buffalo, N. Y.

Iš JAV LB tarybos suvažiavimo Detroito, Kalba inž. J. Gaila, vėliau išrinktas LB ev pirm. Matyti St. Barzdukas, dr. E. Lenkauskas, dr. A. Razma, inž. V. Kamantas ir kt. Nuotr. J. Urbano

JO DOLERIAI DAR NEIŠSEMTI

Išpūdžiai iš Pennsylvanijos (9)

Prie Ashland miestelio, senųjų Pennsylvanijos anglių kasyklų rajone, viename jaukiame name gyvena ilgametis Mahanoy City liet. parapijos klebonas-emeritas kun. Pijus Česna. Jo kambarį puošia didelis prieš 50 m. mirusio (1923.II.6) kun. Simano Pautieniaus portretas, pieštas Chicagoje gyvenančio giminaičio dail. J. Pautieniaus.

Kun. S. Pautienius buvo neeilinė figūra XIX šimt. pabaigoje ir XX šimt. pradžioje senųjų Pennsylvanijos anglių kasyklų rajone. Gimęs 1863 m. Skerpiejų kaime, Lankeliškių parap., Vilkaviškio apskr., baigė Seinų Kunigų seminariją ir vikaravo Miroslave bei Vygriuose. Kartą per Kalėdas vieno ūkininko seklyčioje radęs caro portretą, liepė jį pašalinti. Tai sužinojusi, okupacinė rusų valdžia įsėkė jį sumti, Vengdamas areštą, pasitraukė į Volkietiją, o iš ten 1891 m. atvyko į JAV. Susipratus lietuvis kunigas kovotojas tuo jau buvo paskirtas klebonu į Baltimore, o 1894 m. perkeltas klebonu į tais laikais buvusį vieną iš didžiausių lietuviškų centrų Pennsylvanijoje — Mahanoy City. Čia 1907 m. pastatė pirmąją lietuvišką mokyklą, kuri ir šiais laikais dar tebestovi, nors ir tuščia. Apie jo veiklą lietuviškuose dirvonuose, kur jis neįsileido anglių kalbos, tiek mokykloje, tiek ir pirmajai komunijai ruošdamas angliakasių vaikus tik lietuviškai, dar ir šiandien prisimena gyvieji liudininkai, gyvenantieji Mahanoy City ir apylinkėse.

Tais laikais pirmojoje JAV lietuvių sostinėje Shenandoah vyko didelės lietuvių tarpusavio kovos. Į Shenandoah šv. Jurgio liet. parapiją atkėlus klebono pareigas kun. A. Miluką, prasidėjo parapijos komiteto ir komiteto sukurstytų parapičių kova prieš kleboną. Dr. A. Kučas knygoje "Lietuvių šv. Jurgio parapija Shenandoah, Pa." rašo: "Tas paskyrimas sukėlė parapijoje daug nepasitenkinimo. Tuo pasinaudodamas, parapijos komitetas ėmėsi griežtų priemonių: užrakino bažnyčią, kleboniją, visas palapas po bažnyčią ir griežtai atsisakė perduoti bažnytnes knygas..."

Po kurio laiko kun. A. Milukas pareigų atsisakė ir čia klebonu buvo paskirtas kun. Kaminskas. Jo klebonavimo metu kova tiek pastrėjo, kad vyskupas šv. Jurgio liet. bažnyčiai užėjo indertiktą, neleidamas joje atlikti bažnytnių apeigų.

1911 m. vyskupas, neberasdamas kitos išeities, klebonu į Shenandoah šv. Jurgio liet. parapiją paskyrė kun. S. Pautienį. Dr. A. Kučas žodžiais, tada pamažu grįžo buvę parapičiai, kurie vaiduose tarp klebono ir komiteto buvo nutolę ar net visai pasitraukę. Parapijos atgijimui ir apsiungimui daug turėjo įtakos ir paties klebono asmenybė ir jo didelis patyrimas visuomeniniame ir pastoraciniame darbe.

Taip kun. S. Pautienius Shenandoah mieste išklebonavo iki savo mirties 1923 m. vasario 6 d. Palaidotas parapijos kapinėse šalia parapijos steigėjo kun. Abromaičio ir jį kapų nuotraukos, darytos praėjusių metų gegužės mėnesį, tįps didžiajam kun. A. Kezio albume apie Pennsylvanijos Lietuvą.

Būtų atskira tema kalbėti apie kun. S. Pautieniaus darbus lietuvių gyvenime. Galima paminėti tiek, kad jis buvo vienas iš Amerikos Lietuvių Katalikų federacijos steigėjų ir pirmajame suvažiavime 1906 m. skaitė referatą mokyklų reikalui. Tais pačiais metais išleido savo lėšomis vysk. J. A. Giedraičio Naujojo Testamento vertimą. Tai buvo graži dovana Amerikos lietuviams katalikams. Įdomu, kad dabar kun. S. Pautieniaus pėdomis seka buvęs ilgametis tos pačios Shenandoah liet. šv. Jurgio parapijos klebonas-emeritas prel. J. Karalius, lietuviškų knygų leidimui bei kitiems kultūriniais užmojams skirdamas tūkstantines aukas.

Mirdamas kun. S. Pautienius paliko nemažai santaupų. Apie tai dr. A. Kučas rašo: "Viso savo gyvenimo santaupas, 75,000 dol., jis testamentu paliko globoti Philadelphiaus arkivyskupijai su sąlyga, kad nuošimčiai būtų skiriami aukštąjį mokslą einantiems lietuviams katalikams Lietuvoje. Šiuo savo labdaringu palikimu kun. Pautienius padėjo išeiti mokslus daugeliui lietuvių katalikų studentų" (Lietuvių šv. Jurgio parapija, Shenandoah, Pa., psl. 76).

Beje, kiek vietiniams Pennsylvanijos lietuviams žinoma (apie tai pasakojo rašyt. L. Dovydenas ir kiti) kun. S. Pautieniaus fondas dar toli gražu nėra išsemtas. Lietuviai netekus nepriklausomybės, fondas buvęs užšaldytas. Bet kai Philadelphiaus arkivyskupo tapo paskirtas tautinėms grupėms palankus kardinolas Kroll, šis kun. S. Pautieniaus fondą būk tai padaręs vėl aktyvų ir leidžias iš fondo išmokėti stipendijas tiems lietuviams studentams, kurie studijuoja lituanistiką ar teologiją laisvajam pasaulyje. Būk tai, juo pasinaudojanti ir šv. Kazimiero kolegija Romoje.

Šis reikalas daugeliui studentų gali būti aktualus bei įdomus. Mano žinios apie dabartinį fondo suaktyvinimą gal ir nevisai tikslios, nes Philadelphiaus kūrijoje nesilankėm ir tuo reikalu asmeniškai nesikalbėjome. Bet faktas, kad prieš 50 m. mirusio šviesaus lietuvių kunigo patrioto paliktais pinigais dar naudojasi ar

Gardner, Mass.

LIETUVIŲ BENDROVĖ

Lietuvių bendrovė suruošė metinę vakarienę spalio 6 d. savo vasarnamyje, į kurią atsilankė daug narių. Po vakarienės buvo šokiai. Komitetui vadovavo V. Višniauskas.

MIRTYS

— A. a. Čerwinski; rastas negyvas, sulaukęs 82 metus amžiaus. Paliko dukra, gražiai palaidotas su bažnytninėmis apeigomis šv. Jono kapuose.

— Jonas Konstantinavičius mirė sulaukęs 67 metų. Paliko 2 sūnūs. Palaidotas su bažnytninėmis apeigomis šv. Jono kapinėse.

— Lietuvos Vyčiai išsitrinko naują valdybą: pirm. Povilas Kuzmickus, vicepirm. H. Beaudette. Kas. Nelli Melaika, fin. sek. Leonard Davidonis, prot. rašt. Charles Genaitis. Vyčių koresp. V. Višniauskas. Lietuvių reikalų pirm. Frank Elnores, dvasios vadas kun. Justinas Steponaitis. Kuopa rengs šv. Francisiaus par. klapiukams Kristmas Party gruodžio 16 d. ir vasario 16 tuoj po minėjimo.

VEDYBŲ SUKAKTIS

Lukaševičiai atšventė savo 40 metų vedybinę sukaktį spalio 6 d. Jų vaikai suruošė jiems puotą. Gardniskis

Waterbury, Conn.

ARKIV. J. MATULAIČIO AKADEMIJA IR G. ČAPKAUSKIENĖS KONCERTAS

Jau keletas lietuvių kolonijų yra suruošę paskaitų, akademijų apie arkiv. Jurgį Matulaitį. Pirmas, vienintelis ir paskutinis mūsų šventas Kazimieras

ateityje pasinaudos ir jaunosios lietuvių akademijų kartos. Ar neįdomu būtų tą reikalą išaiškinti LB švietimo tarybai, oficialiai kreipiantis į kardinolą Kroll. VI. Ramojus

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai	Kaina
AURELIA	A. Jūratė Paukštelis	(Stereo) \$5.00
ARIJOS	Stasys Baras - Baranauskas	(Mono) 6.00
DAINOS	Aldona Stempuzienė	(Stereo) 7.00
		(Mono) 6.00
DAINOS LIETUVIAI	Salomėja Čerienė	(stereo) 6.00
GINA ČAPKAUSKAS dainuoja LABĄ RYTĄ	New Yorko Lietuvių vyrų choras "Perkūnas"	
	Choro vadovas V. Strolia	(Stereo) 6.00
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA	Izidorius Vasyliūnas, 2 pl.	\$15.00
LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI	(Išleido L. Bendr. kultūros Fondas)	(Stereo) 5.00
		(Mono) 4.50
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS VATKANE PASVENTINIMO IŠKILMĖS	(Išleido Liet. Vyčiai)	5.00
OL TOLI TOLI...	Philadelphiaus Lietuvių choras "Viltis"	(Stereo) 6.00
JOREVIČIŲ KELIAI	Modernūs kūrinių, atliekami Tamošiuo orkestro ir solistų	5.00
RADIO VAKARUSKININKES DAINUOJA	(S. Barcus)	4.95
SVAJONIŲ ZEME	N. Ščiukaitė	\$6.00
SILVOS MARIJOS KOPLYČIOS PASVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI ŽIRGINĖLIAI		5.00
DAINOS	A. Trečiokas	5.00
GRISIM, GRISIM	Kvartetas Viltis	(Stereo) 5.00
AKVARELĖ	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	6.00
ZIBURELIS	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	6.00
MUZIKA FRANZ LISZT	Pianistė Julija Rajauskas	(Stereo) 6.00
KETURI AUTORAI: Poezija ir proza; LITERATūros VAKARAS	III-sis	5.00
SEK PASAKĄ	IV-sis	5.00
RINKINYS 25	Laima Rastenytė	5.00
26	A. Dvariono muzika	5.00
27	A. Šabanaukos dainuoja	5.00
28	P. Dėdė-Grauzinis-Volteraitė	5.00
	Karo muz. orkestras ir kiti	5.00
L. T. M. ANSAMBLIS "ČIURLIONIS 30"		(Mono) 5.00
LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS	Stasė Klimaitė	(Mono) 10.00
LIETUVIŠKOS GIESMĖS	Algerd Brazis ir Zibuoklės	(Stereo) \$5.00
LIETUVOS SENOS IR NAUJOS DAINOS	Lietuvos Valstyb. Radio Ansamblis	(Stereo) 5.00
LIETUVOS ATSIMINIMAI (Jubilėjaus proga)	Brazis, Zibuoklės. Juodytė	(Stereo) 5.00
MES ŽENGIAM SU DAINA	New Yorko Vyrų oktetas	(Stereo) 5.00
MANO ATSIMINIMAI LIETUVOS	L. Juodytė ir gitara	(Hi-fi) 5.00
DAINUOJAM SU LEONE	L. Juodytės dainavimas	(Hi-fi) 5.00
DAINOS IR ARIJOS	Janina Nemeikaitė-Armonienė	(Stereo) 5.00
VASARIO 16. LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES 50 METŲ MINĖJIMAS	L. Stukas, Zibuoklės, Rūtos ir parapijų ansambliai	(Stereo) 5.00

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksų mokesčiams ir 25 centus persiuntimui.)

Užsakymus siųskite: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DETROIT ZINIOS

NEPAMIRSK SAVO BROLIO

Spalio mėnuo — aukų telkimo laikas. Balfas telkia pinigų, kad galėtų sušelpiti vargšą lietuvių. Duokime visi. Siųskime Balfui igaliojinius savo auką. Ne laukime, kol aukų rinkėjas ateis ir pasibels į duris. Šiuo atveju artimas nereikalauja, kad mes jį mylėtume kaip patys save. Duodami auką, parodykime bent truputėlį tos artimo meilės, apie kurią Kristus taip aiškiai kalbėjo.

Balfas laikraščiuose paskelbė aukojusių sąrašą. Tai garbės sąrašas. Siūre, kad ten būtų ir tavo pavardė. Jei užmirši duoti, tavo pavardės ten nebūs: tave kiti taip pat užmirš. Ir užmirš tada, kada tau bus labai svarbu ir be galo reikės.

Turtas — didelis daiktas. Bet jis turi tamauti ne tau vienam. Jei Balfui neduos, nuskriausi vargantį savo brolių, nuskriausi savo artimą, nuskriausi savo tautą.

M. Stonys

SEKMINGA TALKA

Lietuvių kambario Wayne universitete komitetas praneša, kad dovanų paskirstymo bilietai platunami tiek tarp lietuvių, tiek tarp amerikiečių. Viktoras Rauckis, finansų komisijos pirmininkas, aukas renka ir bilietus platina tik tarp amerikiečių. Iki šiol jis vien aukų surinko vienuolika šimtų dolerių.

St.

TĖVŲ DĖMESIUI

Pranešu, kad ir jaunimo chorą užsiregistravusių choristų tėvų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 21 d., 12.30, Šv. Petro parapijos salėje. Bus renkamas tėvų komitetas ir svarstoma chorinė veikla.

S. Slizys

DETROITO SKAUTŲ VEIKLA

Jubiliejinė šventė

Šįmet sueina 55 metai nuo lietuvių skautų įsikūrimo pradžios. Ši jubiliejinė minėjimo Beaumont stovykloje; ji norime atšvęsti ir Detroito. Numatyta didelės iškilmės spalio 27-28 dienomis. Šventę rengia abu Detroito turtai, kartu su Akademiniu skautų sąjūdžiu.

Dr. Juozo Puzino paskaita

Spalio 27 d. 7 val. v. Kultūros centre įvyks dr. Jono Puzino paskaita apie Vilnių ir bus pailiustaruota skaidrėmis. Rengia Akademini skautų sąjūdis. Kviečiama visuomenė dalyvauti.

Šokiai

Tuoju po paskaitos Kultūros centre įvyks Detroito jaunimo šokiai. Rengia skautai ir kviečia visą Detroito jaunimą dalyvauti. Tai bus pirmieji jaunimo šokiai Kultūros centre ir tikimės, kad jaunimas atsiveš gerą nuotaiką ir gausiai dalyvaus ir taip linksmai laiką praleis, jog ir ateityje vertės panašius šokius ruošti. Daugiau informacijų bus vėliau. Sekite spaudą.

Jubiliejinė sueiga

Spalio 28 d., tuojau po pamaldų, Kultūros centre įvyks jubiliejinė sueiga. Rengia Akademini skautų sąjūdis, Gabijos tuntas, kviečiamas Baltijos tuntas. Dalyvaus visi skautai, kviečiami skautininkai, tėveliai ir visuomenė.

Tolimesnės sueigos

1973-74 metų sueigos vyks Kultūros centre kas antrą šeštadienį tuoj po pamokų. Ruošiamas vi-

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dailė — Dekoravimas — Taisa Kambarius — Verandas — Garažus — Ieša "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelių. 12757 Grandmont Rd., Detroit Mich. 48227 — Tel. VE 8-4064

atžymėti, choras yra ruošiamas naujų giesmių ir dainų. Choroje veikia yra numatyta rinktinės giesmės ir dainas įrašyti į juosta. S. Slizys

LIETUVOS SOSTINĖS VILNIAUS 650 METŲ MINĖJIMAS DETOITE

Spalio 7 d. gražiai ir iškilmingai paminėtas mūsų senasis Vilnius, istorinės ir dabartinės Lietuvos sostinės miestas.

Minėjimas prasidėjo maldomis Šv. Petro ir Šv. Antano parapijų bažnyčiose.

Minėjimo akademija Lietuvių namuose

Minėjimą 12.30 val. atidarė komiteto pirm. A. Musteikis, keletas brojų apibūdina Vilniaus reikšmę. Vilniaus krašto lietuvių s-gos pirm. Kazys Veikutis paminėjo, šios retos lietuvių šventės — Vilniaus 650 m. sukakties svarbą visai tautai.

Programos vedėjas pareigas atliko gražiai tautiniais drabužiais pasipuošusi L.K.K., Saulių Sąjungos narė ir "Tremties Trimito" redaktorė Stefa Kaunelienė.

Kun. Viktoras Kriščiūnaitis perskaitė maldą už žuvusius bei nukankintus vilniečius. Paskaitą skaitė dr. Kostas Jurgėla.

Meninė dalis pradėta gražiomis deklamacijomis. Taura Zarnankaitė puikiai pasirodė ilgo eilėraščių iš poeto K. Bradūno šiemet išleisto knygos "Pakalbai su karalium".

Apie Vilnių deklamavo Rūta Misiūnaitė. Šios jaunos lietuvių tautos atnešė klausytojams žavingo atgaivio ir džiaugsmingo malonumo. Todėl klausytojai nepagalėjo katučių.

Pagaliam turėjome malonumo išklausyti sol. Danos Petronienės maloną dainavimą. Akompanavo Regina Slizytė. Prieš 10 metų puikiai ir gana aukštu lygiu besireiškiantis dainininkė buvo Čiurlionio ansamblio (Clevelande) choro choristė, bet išėjus gerą muz. Alfonso Mikulskio mokytą, ome reikštis solo. Ji padainavo: "Ko tu nusizvegei" — liaudies daina; harmonizuota St. Slizio, "Daina Vilniui" (žodžiai Gerulaičio), muzika Bražinskio, "Gimtinės dangus" — žodžiai Stasio Slibino, muz. Teisūčio Markučio. Dalyvavo apie pora šimtų svečių.

V. Saurimas

Vilniaus 650 m. minėjimo pietūs

Po akademijos gretimoje salėje 103 svečių dalyvių gretimoje Lietuvių namų salėje pietavo.

Albertas Misiūnas pravedė po pietinių sveikintųjų bei linkėjimų virtinę.

Akademijos metu buvo pagerbti du vilniečiai, kurie dar jaunystėje daug nukentėjo nuo lenkų persekiojimų Vilniaus krašte, tai Petras Česnulis ir Stepa Vėranka. Petras Česnulis parašė net siaubą sukeliančius atsiminimus, "Nužmogintieji". Maždaug 40 knygų po minėjimo buvo nupirktos. Norintieji gavo autorius parašą.

V. Saurimas

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ EILESE

— Lietuvių Inžinierių ir architektų skyrius su vokiečių Vereinsbote rengia šaunų dainos ir tautiškių šokių koncertą su bufetu ir šokiais Lietuvių kultūros centre 25335 Nine Mile Rd. (netoli

Iš Dievo Apvaizdos parapijos šventinimo iškilmių. Priekyje kard. Dearden, jį seka kunigų ir parapijos tarybos palyda. Nuotr. J. Urbonas

LB TARYBOS SUVAŽIAVIMAS DETOITE

VL. SELENIS

(Tęsinys)

Prezidiumo rinkimai

Anksčiau čia skelbta nominacijų ir balsų skaičiavimo komisija išrinko pirmininku Antaną Mažeiką ir sek. Juozą Ardį.

Jau iš anksto buvo žinoma, kalbama ir aptariama, kad ir tarybos prezidiumą kandidatuoją detroitiečiai ir čikagiečiai, todėl nuo rinkimų rezultatų priklausys, kur bus tarybos prezidiumas — Detroito ar Chicagoje. Iki posėdžio ir viena ir kita pusė teigė, jog jie turi pakankamai balsų.

Nominacijų komisija skelbia ir tarybos prezidiumą kandidatus: Algis Rugienius, dr. Adolfas Damušis, Jonas Urbonas, Robertas Selenis, Jonas Jasaitis, Teodoras Blinstrubas, kun. Ansas Trakis ir Daiva Vaitkevičiūtė. Buvo paskelbti kandidatai ir i

Beach Daly) lapkričio 19 d., sekmadienį, 3 v. p.p. Tautinė garbė kviečia visus ateiti. Geras V. Petrasko padidintas 5 asmenų orkestras. Programą iš lietuvių pusės atliks G.Gobienės "Silainė" ir Windsorio lietuvių, vad. Tautkevičienės, kvartetas. Panašią šokių ir dainų programą turės ir vokiečiai. Bilietų kainos suaugusiems tik \$2.50 ir jaunimui iki 16 metų 50 centų.

— Lietuvių Inžinierių ir Architektų visuotinis susirinkimas įvyks spalio 27 d., nes atvažiuoja Centro pirm. dr. Mažeika, kuris padarys pranešimą, atsakys į klausimus ir padės išrinkti naują valdybą. Susirinkimo vieta ir laikas bus pranešta vėliau.

S. J.

TRUMPAI

— Spalis Balfio mėnuo. Detroitiečiai, atlikdami savo pareigą ir įteikdami auką rinkėjams arba siųskime Elzb. Paurazienės var. 17403 Quincy, Detroit 48221.

— Svarbus Balfio 76 sk. visuotinis narių susirinkimas kviečiamas ateinančių sekmadienį, spalio 21 d. 12 val. Lietuvių namuose. Svarbiausias darbotvarkės punktas išrinkti atstovus ir Balfio seimą, kuris įvyks lapkričio 10d. Clevelande.

— Aušra Zerr, buv. ir naujosios JAV LB Krašto valdybos narė, dalyvavo JAV LB tarybos suvažiavime Detroito ir ta proga, lydimas studentų veikėjo Kastyčio Karvelio, nuvyko į Detroit New redakciją. Juos priėmė vyr. redaktorius pavaduotojas Donald Easter, nes tą dieną vyr. redaktorius nebuvo. A. Zerr painformavo redaktorių apie lietuvių ir LB ir parašė savo dienraštyje daugiau skirti vietos lietuvių reikalams. Pasikalbėjimas draugiškoje nuotaikoje truko gerą pusvalandį. Buvo sutarta, kad lietuvių paskirs ryšininką, kuris palaikys ryšius su minėtu dienraščiu.

— Dariaus — Girėno klubo dvidešimtmečio banketas įvyks spalio 20 d. 7 val. Lietuvių namuose.

garbės teismą, kontrolės komisiją ir valdybos pirmininkus.

Sesijai pirmininkavęs V. Kamanas supažindina su JAV LB istatų 18 paragrafu, kuris sako: LB Taryba savo kadencijos laikui renka bent trijų asmenų Tarybos prezidiumą.

Vienas tarybos narys pasiūlė rinkti prezidiumą iš penkių narių. Tačiau balsuojant 21 pasisakė už ir 22 prieš. Vieno balso persvara pasiūlymas atmestas. Kitas pasiūlymas buvo rinkti tris asmenis. Pasiūlymas buvo priimtas 24 balsais prieš 17.

Paiškęs, kad ir prezidiumą renkami tik trys, dr. A. Damušis atsiima savo kandidatūrą. Abu miestai, pretenduojantieji į tarybos prezidiumą, išstato tiek, kiek renkama — po tris kandidatus.

Seka kandidatų pasisakymai, visi iš eilės eina prie mikrofonų ir trumpiau ar ilgiau kalba apie savo kandidatūrą. Balsavimai slapti, pravedami skrupulingai tvarkingai. Kandidatas įmeta balsą tik po to, kai V. Kamanas išsiskiria alfabeto tvarka iš tarybos narių sąrašo.

Skelbiami rezultatai: A. Rugienius 31 balsas, J. Urbonas — 27, R. Selenis 24, kun. A. Trakis 19, Vaitkevičiūtė 19 ir J. Jasaitis 18. Tokiu būdu sekančioms trimis metams prezidiumas išrinktas iš detroitiečių tarybos narių. Vėliau jie pasiskirstė pareigomis: tarybos prezidiumo

Dr. K. Jurgėla kalba Vilniaus sukakties minėjime Detroito.

— Rašyt. Jurgio Jankaus literatūros vakaras nukeliamas į lapkričio 3 d. (buvo skelbta spalio 27d.) Vakaro pradžia 7 val. kultūrinio centro mažojoje salėje. Ruošia LB apylinkė.

— Pagerbs televizijos stoties direktorių. Pavergtų tautų komitetas ateinančių metų vasario 15 d. ruošia pagerbimą 2-ros televizijos stoties direktoriaus Mr. Watson ir ta proga, jam bus įteiktas Pavergtų tautų Eisenhowerio medalis. Pagerbimas įvyks naujame Troy Hilton viešbutyje.

— Žurnalistų popietė įvyks p. Janušų Cadillac motelyje spalio 21 d. 1 val. Ruošia Žurnalistų skyrius.

(sln)

pirmininkas — Algis Rugienius, vicepirm. Robertas Selenis ir sek. retorius Jonas Urbonas.

Garbės teismas

I garbės teismą gali ir kandidatavo ir ne tarybos nariai. Taip pat kandidatų sąstata buvo ir tokių, kurie sesijoje nedalyvavo, bet buvo davę raštišką sutikimą. Pagal naujosios istatus, garbės teismą sudaro šeši garbės teisėjai, renkami šešioms metams, kiekvienoje taryboje. Pagal naujus istatus garbės teismas renkamas pirmą kartą, todėl buvo renkami 3 teisėjai šėių metų terminui ir 3 trijų metų terminui.

Buvo 12 kandidatų, už kuriuos taryba balsavo sekančiais: prel. Jonas Balkūnas 36 balsai, dr. Jonas Genys — 27, Algis Makaitis — 26, prof. Balys Vitkus — 24, dr. Bronius Nemickas — 22, Ignas Kazlauskas — 22, Jonas Našliūnas — 21, Antanas Skudžinskas — 20, Aleksandras Vakselis — 20, Edmondas Korzonas — 19, dr. Tomas Remeikis — 17 ir Antanas Santaras 13.

Daugiausiai balsų gavę prel. J. Balkūnas, dr. J. Genys ir Algis Makaitis išrinkti 6 metams ir sekantys trys — prof. B. Vitkus, dr. Br. Nemickas ir Ignas Kazlauskas — trims metams.

Kontrolės komisija

Pagal istatus į kontrolės komisiją renkami trys asmenys. Ten pasakyta, kad kontrolės komisija gali tikrinti Krašto valdybą ir LB institucijas kiekvieną laiką, bet ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Buvo trys kandidatai ir visi trys buvo išrinkti rankų pakėlimu vienbalsiai. Į kontrolės kom. sekančioms trimis metams išrinkti: Valantinas Melinis, dr. Rozalija Somkaitė ir Algimantas Šaulys.

Krašto valdybos pirmininko rinkimai

I krašto valdybos pirmininkus gali kandidatuoti ir ne tarybos narys. Nominacijų komisija skelbia, jog yra du kandidatai: Juozas Gaila iš Philadelphijos ir Vytautas Kutkus iš Detroito. Juozas Gaila buvusios valdybos vicepirmininkas, bet nėra tarybos narys. Vytautas Kutkus tarybos narys ir aktyvus visuomenininkas Detroito. Prieš rinkimus abiejų kandidatų rėmėjai sakė turį pakankamai rėmėjų savo kandidatui. Todėl buvo spėjama ir taip įvyko, kad nei vienas kandidatas didelės persvaros negavo.

Vėl labai kruopščiai dalinami lapeliai, taip pat ir surenkami. Balsų skaičiavimo komisija ir sesijai pirmininkavęs V. Kamanas, atrodo, viską darė, kad ne-

būtų jokių abejonių dėl rinkimų rezultatų tikslumo.

Beveik visiškoje tyloje skelbiami rezultatai: J. Gaila 25 balsai, V. Kutkus 22.

V. Kutkus parodė, jog jis moka garbingai pralaimėti. Savo kalboje po balsavimų padėkojo ne tik už jį balsavusiems, bet taip pat tiems, kurie balsavo ir už jo oponentą, kvietė būti viešingais ir palinkėjo naujam valdybos pirmininkui J. Gailai sėkmingai dirbti. Jis taip pasveikino detroitiečių tarybos narius išrinktus į tarybos prezidiumą.

Pagal šiuos rinkimų duomenis, sekančiais 3 metais tarybos prezidiumas bus Detroito, Krašto valdyba Philadelphijoje.

Naujas krašto valdybos pirmininkas

Juozas Gaila — Gailėvičius yra 42 metų amžiaus, gimnazija yra lankęs Kybartuose ir Vokietijoje, chemijos mokslus baigė Baltimorėje.

Daugiausia veiklos yra parodęs ateitininkų organizacijose. Jau gimnazijoje vadovavo moksleivių ateitininkų kuopoms ir sporto būreliams. Baltimorėje ir Philadelphijoje vadovavo ateitininkams — sendraugiams, globėjo moksleivių ateitininkus, vadovavo moksleivių ateitininkų sąjungai Rytuose, yra suruošęs eilę ideologinių kursų ir 2 vasaros stovyklas.

Bendruomeninę veiklą pradėjo Baltimorėje, vadovavo ten LB apylinkei, pietinei N. J. apylinkei ir Pietryčių apygardai. Praėjusioje JAV LB krašto valdyboje buvo vicepirmininkas jaunimo reikalams.

Philadelphijoje yra vienas iš radio valandėlių vedėjų ir reikiams mūsų spaudoje reportażais. Yra chemikas ir dirba savo profesijoje "Seagram" bendrovėje, kuri yra didžiausia svajūnų gerimų gamintoja pasaulyje. (b. d.)

— Mylėti žmones — pašėlusiai sunkus uždavinys.

Pagadinas

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

— 0 —

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p. iš WEVD radio stoties, (New Jersey WSOJ) (59.5 meg. FM) Pirmaid, 8:00-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Direct. — Dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr. Mountlake, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuvių Kultūrinio Valandų anglišką, iš Seton Hall Universiteto radio stoties, (New Jersey WSOJ) (59.5 meg. FM) Pirmaid, 8:00-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

COLLISION EXPERTS

JOHN STANEVICIUS

(Fender) Pilnas Pataisymas.

Transmisijos — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas

2637 W. 47th St., tel. 523-1249

Chicago, Illinois 60632

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina \$5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti \$0.50 centų mokesčius ir per siuntimui. Kitur gyvenantieji pridėkit \$0.25 centus)

Naujas Testamentas yra praktiško formato; įrašytas kietais viršelais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DAN KURAITIS — VEIKĖJAS VETERANAS

Jo triguba sukahtis minima lapkričio 4 dieną

Beveik kasmet ar dažniau re-dakeija gauna sveikinimo korte-lę iš tolimo, kurio nors mažai girdėto pasaulio krašto, Reikiš-ka. Dan Kuraitis vėl keliauja po platųjį pasaulį.

Artinasi kokios nors dienra-čio sukahtis ir staiga ateina laiš-ka iš Palos Heights, Ill.: Dan Kuraitis sveikina sukahties pro-ga ir savo sveikinimo šiltumą iš-reiškia pinigine auka.

Šiomis dienomis šis automo-bilių pardavėjas, kuris negali užmiršti krašto, kuriame gimė ir augo, švenčia trigubą jubiliejų: 60 metų kai jis atvyko į Ameri-ka, 50 metų lietuviškoje veikloje, 80 metų amžiaus.

Dan Kuraitis bičiuliai — Al-girdas Brazis ir Antanas Rudis, sugalvojo ypatingą šio vyro ne-paprastų sukahtčių paminėjimą ir todėl lapkričio 4 d. Stump restorane, prie 105-tos ir Harle-m gatvių, yra ruošiamas banketas, kur susirinks visa eilė jojo ilg-mečių bičiulių pasidalyti išpu-džiais ir asmeniniais iš tų laikų, kai pirmieji lietuviai stengėsi susirasti sau vietą naujame karš-te, kuris neglostė ateivius, bet reikalavo kad jie už kiekvie-ną centą darbuotųsi ir trūstų.

Šiame bankete dalyvaus dien-raščių ir laikraščių redaktoriai, chorų vedėjai, biznieriiai, kultūri-ninkai ir lietuviškosios bendruo-menės vadai, nes visi jie yra dirbę lietuviškoj veikloj drauge su Dan Kuraitiu.

Sunki pradžia

Dan (Domininkas) Kuraitis yra gimęs Miškinų kaime, Sau-koto valsčiuje. Jis gimė 1894 m. liepos mėnesio 12 d.

Kaip daugelis tų laikų jaunuoi-ų, taip ir jis svajojo apie atvy-kimą į šiaurinę Ameriką, kur manė susirasti sau didesnę lai-mę. Jis atvyko į Chicagą 1913 metais. Būdamas vos 20 metų amžiaus ir norėdamas švieses-ateities, jis nepasitenkino susi-rasti darbą pragyvenimui, bet dėjo pastangas pakilti ekonomiškai. Jaunasis ateivis lankė auto-mobilio mechanikos mokyklas, kad išmokyti amatą, kuris duotų geresnes pajamas.

Išmoktas amatas teikė jam galimybę drauge su kitu pusini-ku įsteigti automobilijų taisymo dirbtuvę. Pradinis pasisekimas privedė prie rizikos įsteigti au-tomobilijų pardavimo agentūrą. Greičiausiai jis buvo pirmasis Amerikos lietuvis, pajėgęs į-steigti tokią agentūrą.

Si agentūra buvo nepaprasta ir tuo, kad jis jai davė lietuvišką vardą — Milda Buick. D. Kurai-tis ryžosi pardavinėti geresnės rūšies automobilius — Buickus. Automobilijų taisymo ir parda-vimo biznyje jis iš buvo daugiau kaip 45 metus, kol 1967 m. Milda Buick pardavė.

Buvo ir liūdnų dienų...

Dan Kuraitis vadovavo agen-tūrai sėkmingai. Daug dirbo, bet jis vistiek rado progą aplankyti visą pasaulį ir pašvesti nemažai laiko ir pinigų visuomeniškiems darbams.

Lietuviški chorai, draugijos ir Lietuvių prekybos rūmai žino Dan Kuraitį. Šios ir kitos orga-nizacijos pajuto jo nuosirdumą ir gavo asmeniškių aukų. Jam te-ko būti direktorium Prekybos rūmų 1955-56 m.

Ilgą laiką buvo spaudos komi-sijos narys. Kita proga jam teko vadovauti Chicagos apskritys Lietuvos tarybai. Kiek tik galėjo atitraukti nuo biznio, jis pasi-šventė lietuvių visuomeniškiems reikalams.

Kad mėgo keliauti, galima su-vokti iš didelio skaičiaus kelio-nių, kurias jis atliko per eilę metų. Jam yra gerai žinoma Eu-ropa, Pietų Amerika, Labrado-ras, Islandija, Alaskos. Ir net už geležinės uždangos buvo nuvy-kęs, du kartus aplankyti Vilnių ir Sovietų kraštus.

Po daugybės kelionių po pa-saulį jis parašė savo atsimini-mus ir išleido knygas, pateikda-mas daugybę įdomių išpu-džių.

Didysis liūdesys jo gyvenime buvo žmonos mirtis, 1960 m. kovo 16 d. Jis buvo vedęs Adele Kvietkauskaitę 1923 metais ir per daugelį metų ji buvo jam nuosirdi kelionių draugė.

Nors Dan Kuraitis pradės nešti devintą kryžių, jis negali ramiai nusėdėti ir šiuo laiku. Neseniai gavo malonią žinią, kad jam bus leidžiama keliauti į Ki-niją. Leidimas parūpintas ir greitai laiku jis išvyks į tą retai lankomą kraštą, lyg apvainikuo-

Dan Kuraitis

damas viso gyvenimo kelionių maršrutą.

O ateinančio lapkričio 4 d., Stump restorane, prie 105 ir Harle-m Ave., ilgų pažinčių draugai ir pažįstami drauge su juo pakels taure, linkėdami dar ilgai gyventi ir toli keliauti.

P. Povilas Gabrys

LAIŠKAI DRAUGUI

ANONIMINIS LAISKAS

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JAI

Visiems jau yra žinomi Simo Kudirkos namai, kas juos įstei-gė ir kas juose globojama. Gaila tik, kad namai yra tik name-liai ir labai mažam skaičiui ne-laimingųjų jūs galite duoti duo-nos ir pastogės.

Tiesia, jau ir valdžios kai kas yra daroma pagelbėti senesnio amžiaus žmonėms, tik, deja, nie-ko nedaroma psichinių ligonių pagerinimui. Jie arba uždaroni ligoninėse, arba sveikesnieji pa-leidžiami gatvėmis klajoti. To-kių nelaimingų turime ir mes lietuviai. Jiems reikia ir reiks duonos ir pastogės.

Todėl, jeigu jums priimtina, siūlyčiau paskelbti naują "Duo-

nos ir pastogės" vajų, vajų daug didesniems "Simo Kudir-kos" namams. Tiems būsimiems namams ir norėčiau paaugoti savo sutaupytus 1,000 dol.

Aš nesu jūsų draugijos narė, bet jūsų darbus labai verinu, nesu nei turtiniga, todėl leiski-te pasakyti tos tūkstantinės is-toriją.

Kai prieš keletą metų mūsų 4 asmenų šeima turėjo pajamų tik 200 dol. per mėnesį, plius butą, teko išlaids gerokai ap-karpyti. Bet ir apkarpius (ne-žiūrint šeimos nelaimės) buvo-me sotūs. Pasiklausius dr. Ado-mavičiaus paskaitų, kad per daug valgomie, per daug geria-me, ir per visus smaguravimus varomė patysė save į kapus, nu-tariau kasdien perkant maisto produktus dar sumažinti 1 dol. ir padėti į "slaptą banką", per mėnesį susitaupe 30 dol., per metus 365 dol., per 3 metus dau-giau kaip 1000 dol.

Labai gaila, kad mūsų šeimą ir vėl palietė nelaimė ir labai man tie pinigai buvo reikalingi, bet, po ilgų svarstymų nuspen-džiau, kad tiems, kurie kartais nežino nei savo vardo, jie yra daugiau reikalingi. Todėl jura juos ir aukoju.

Be to, norėčiau atkreipti jūsų narių dėmesį į mano taupymo būdą. Jei kiekviena narė jau šiandien pradėtų taupyti, ir kas-dien tik po 1 dol. padėtų į "slap-tą banką", kiek tūkstančių būtų po 3 metų? Ar nešėdėtų nauji, daug didesni, "Simo Kudirkos namai".

Siūlau išmėginti, nes 1 dolerių sumažinus dienos išlaidas, nie-ko nemokėsim. Savo vardo nepasirašau, nes ką duoda kai-rė, lai nežino dešinė. Linkiu sėk-mės ir ištvėrmės.

Atsakymas nežinoma!

Labai dėkojame už mūsų dar-bų įvertinimą ir tokią gražią ži-nalonį ir stambią auką. Rei-

FORDAI NEPAAPRISTI ŠIAIS METAIS

Rugsėjo mėnesį Ford kompa-nija pristatė tikrai nepaprastą seriją naujų automobilių atei-nantiems 1974 metams.

Fordas didžiuojasi MUSTAN-GU II, kuris šiuo laiku bus vien-s iš ekonomiškiausių automo-bilių, nes gaunama iki 20 mylių su vienu galionu gasolino.

1974 metų THUNDERBIRD automobilis pasižymi ypatingu stiliumi ir vadinamu "moon-roof". Šiam automobiliui galima pasirinkti daug ypatingų priedų.

Representatyvinis FORD 1974 metų yra kompanijos pasidid-žiavimas, ir visuose modeliuose motoro užvedimas yra sujung-tas sąryšyje su būsimais val-džios naujais įstatymais.

Chicagos žinios

SNIPAI KRIMINALINIAME SINDIKATE

Chicaga planuoja įvesti šni-pus į gengsterių gaujas. Numa-toma pasamdyti 11 šnipų, mo-kant jiems po 16,116 dol. me-tams.

REIKĖS ANKSCIAU MOKĖT MOKESCIUS UŽ NUOSAVYBĘ

Cook apskrityje už nuosavy-bes ateinančiais metais pirmą mokesčių dalį reikės įnešti iki kovo 1 d., net keturiems mė-nešiais anksčiau negu pirma.

MALDOS UŽ TAIKĄ ARTIMUOSE RYTUOSE

Kard. Cody skatina melstis, kad greičiau ateitų taika Arti-muosiuose Rytuose.

BRANGSTA GAZOLINAS

Chicagoje vėl brangsta gazo-linas. Illinois ir Indianos gazo-lino prekiautojų pirmininkas R. Jacobs pramato, kad metų pa-baigoje reguliaraus gasolino kaina pakils iki 50 ct.

MAŽIAUSIAS NAUJAGIMIS

Du mėnesių prieš laiką gim-si Rosalyn Dean tesvėrė 11½ uncijų — mažiasias kūdikis Northwest ligoninėje, Chicago-je. Ji sveikai auga ir po 2 mė-nesių sveria 4 svarus 10½ un-cijų.

kalas padėti ligoniams tikrai y-ra juntamas. Draugija, priimda-ma Jūsų auką, drauge įsiparei-goja jų neužmiršti. Simo Kudir-kos namelis yra tikrai per ma-žas. Jūsų auką, tačiau, duoda vilčių, kad atsiras didvyriški žmonij, kurie padės mums pa-kelti iš pažiūros nepakeliamus sunkumus. Meilė, mūsų patyri-mu, viską nugal.

Lietuvos Dukterų draugija

1974 m. TORINO modelis su-silaikė daugiausia patobulinimų ir pasižymės atidaruomu stogu, kurį pirkėjai gali pasirinkti.

MAVERICK 1974 metams pa-sižymės spalvingumu, nes pirkė-jai galės pasirinkti vieną iš 16 spalvų. Grabber stilius susilaiks daug dėmesio.

Populiarusis PINTO 1974 me-tais vėl sudomins jaunuosius vairuotojus ateinančiais me-tais, nes jis yra pritaikytas tiems, kurie mėgsta lenktyniau-tojų ypatybes.

Fordo kompanija visad gami-na nepaprastus sunkvežimius, ir pasirinkimas yra ypatingai geras visiems darbams ir reika-lams. (sk.)

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

7118 S. Fairfield — 2-jų butų, 6 ir 5 kamb. namas Marquette pke. Ga-zu apšild. Moderniškos virtuvės. Daug priedų. 2 maš. garažas. Skam-bint 434-5656, po 8 v. v. 776-5411

Marquette pke apyl. savininkas par-duoda 3-jų miegamųjų mūr. Georgian kampinį namą. Poilsio kamb., centr. vėsinimas, gazu apšild. Kilimai ir užuolaidos. Garažas. PR 6-3599.

New Buffalo miestelyje (65 myl. nuo Chicagos) nebrangiai parduodamas bemaž naujas 5 kamb. namas, gazu šildomas. Rūšys, garažas. Netoli krau-tuvių. Puiki rami vieta pensininkams. Skambint savininkui (616) 469-3903

PHOENIX, ARIZONA 85041

304 W. Riverside St.

Savininkas turi išsikelti ir skubiai parduoda 2-jų miegamųjų kampinį me-dinį namą. Gražus lotas. Arti visų su-sisiekimų, labai patogi vietoj. Rašyti, arba skambinti tel. 602-268-0703.

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Išvarginti patarimai visais Re-estate reikalais. Be to čia veikia notariatas, daromi ir išdijimai ver-timai, užpildomi pilietybės pareiški-mai ir įvairūs blankai

259 S. Maplewood — CL 4-7454

Kur Namus Pirkti

6 kamb. mūras prie Maria High naujas gazu šildomas, karpetai visu-r garazas, vertas \$22,000.

4 butų, gražus mūras, arti vienuo lyno, naujas gazu šildymas, alumi-niniai, karpetai, 3 auto mūro gara-žas, \$42,000.

Mūras — vieno buto. Vienas blo-kas nuo parko, gazu šildymas \$20,000.

Dvieju aukštų, 2 butų apkaltas me-dinis, centrinis alyva šildymas, ga-ražas, platus lotas, \$30,000 pajamų per mėn. prie mūrų \$22,500.

Taiveris, fronta ir butas, Mūro namas Marquette Parke, \$35,000.

Du butai. Lūksus mūras, 2 po 5, naujas gazu šildymas, baras, virtuvė, moderni vonia beisamente, Karpetai, garažas, blokas nuo parko, \$41,500.

Tvirtas apartamentinis mūras arti Kodzie, pora bloku nuo parko, nau-jas gazu šildymas, švariai nudažytas \$16,000 pajamų. Kaina \$59,000.

Palikiimo mūras, atneša \$4,000 pa-jamų. Naujas gazu šildymas. Mūro garazas. Kaina \$18,000.

Platus vertingas lotas, Marquette pke, prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washenaw Av. RE 7-7200

2 po 6 kamb. mūr. Atskiri šildy-mai kiekvienam butui 20 p. sklypas Geriausia vieta Brighton pke.

2 po 4 kamb. med. Sklepas ir pa-stogė. Atskiri šildymai. Brighton pke.

Mūrinis — 5 miegamų. Platus sky-las. Modernūs įrenginiai. arti mo-tyklų. Marquette Parke.

Mūrinis — 2 po 6. Arti mokyklų ir bažnyčios. Marquette Parke.

Mūrinis. Dideli Kamb. Namas kaip pilsa. 58th ir California

Insurance — Income Tax
Notary Public

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6456 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės.
Namų pirkimas bei pardavimas.
Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 S. Archer Avenue
Tel. 254-5551

MISCELLANEOUS

BERT'S STANDARD SERVICE
Road Service — Major Mechanical
Elektroninis motoro suregulavi-mas (Tune up). Air condition spe-cialistai. Gazolinas, padangos ir ki-ti reikmenys.

6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

G E L E S
BEVERLY HILLS GELINYČIA

Vestuvės, banketams, laiduvėms ir kitokioms progoms

2445 W. 63rd Street, Chicago, IL
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

REAL ESTATE

APARTMENTINIAI NAMAI
3 atskiri apartamentiniai namai su automobiliams pasistatyti aikštė puikiam Lemont rajone. Po 4 vie-netus kiekvienam name ir su skal-bimui kamb. Skambint —
257-2234

Prie 81-os ir Maplewood ranch tipo mūr. namas. 3 miegamieji, salionas, valgomasis, apšild. "breezeway", 2 židiniai, kilimai, alumi. langai, 2 maš. apšild. garažas. Pilnai įren-gtas rūšys. Gražiai apdintas skly-pas. Teirautis tel. 476-1449

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, IL, 60632, tel. VA 7-5888

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai.
Stereo ir oro vėsintuvai.

Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

valių prekių pasirinkimas moto-tyklai, baldų, maisto, dolerinių, ERTIFIKATŲ IR AUTOMOBILIŲ

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
2535 S. Halsted, Chicago, IL 60608
Tel. WA 5-2737; 254-5320
V. Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Placius ir vaškuojame visu-r
rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ

gerų prekių didelis pasirinkimas au-tomobilių, baldų, televizijos, do-ler. certifikatų, maisto, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629
TELEF. WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pa-cius Pigiai išvalau ir alyvinu per-dirbu dėl dujų įdedu vandens šil-dytuvus.

A. BANYŠ — 447-8806

10% — 20% — 30% pigiau mokė-ti už apdraudą nuo ugnies ir automo-bilio pa

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir ki-tas daiktus. Ir iš toli miesto leidi-mai ir plius apdraudą.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
[vairių atstumų]
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRONTIER 6-1882

DEMESIO!

SKELBKITE PARDUODAMUS DALYKUS DRAUGE

PARDUODATE NAMĄ? BALDUS? AUTOMOBILĮ?

Geriausia vieta skelbti Jūsų dienraščio "Draugo" puslapiuose. Re-zultatai būna geri, kaip matote iš šių liudijimų:

"Kai mano vyras mirė, aš norėjau parduoti automobilį. Paskelbiau "Drauge" ir atsiliepė 15 asmenų. Pirmas nuiprko. Pasiūlymas buvo ge-ras" (Mrs. S. S.).

"Mano darbininkė patarė man paduoti skelbimą į "Draugą", kai aš norėjau parduoti seną, didelį, gražų stalą, kurį man paliko mano bobutė. Jau kitą dieną atsiliepė inteligentiškas vyras ir nuiprko. Aš tik mokėjau \$1.96 ir atsiliepė 5" (M. K.).

Tokie pasiūlymai labai dažni, dėlto apsimoka skelbti dienraščio "Draugo" puslapiuose

Paskelbiau namą pardavimui, ir adresas buvo klaidingas; paduotas bet mano kaimynė, kurios adresas buvo pažymėtas, atsuntė pirkėjas pas mane ir aš parduaviau trečiam lankytoju" (Mrs. B. B.).

DEMESIO!

SKELBKITE PARDUODAMUS DALYKUS DRAUGE

PARDUODATE NAMĄ? BALDUS? AUTOMOBILĮ?

Geriausia vieta skelbti Jūsų dienraščio "Draugo" puslapiuose. Re-zultatai būna geri, kaip matote iš šių liudijimų:

"Kai mano vyras mirė, aš norėjau parduoti automobilį. Paskelbiau "Drauge" ir atsiliepė 15 asmenų. Pirmas nuiprko. Pasiūlymas buvo ge-ras" (Mrs. S. S.).

"Mano darbininkė patarė man paduoti skelbimą į "Draugą", kai aš norėjau parduoti seną, didelį, gražų stalą, kurį man paliko mano bobutė. Jau kitą dieną atsiliepė inteligentiškas vyras ir nuiprko. Aš tik mokėjau \$1.96 ir atsiliepė 5" (M. K.).

Tokie pasiūlymai labai dažni, dėlto apsimoka skelbti dienraščio "Draugo" puslapiuose

Paskelbiau namą pardavimui, ir adresas buvo klaidingas; paduotas bet mano kaimynė, kurios adresas buvo pažymėtas, atsuntė pirkėjas pas mane ir aš parduaviau trečiam lankytoju" (Mrs. B. B.).

DEMESIO!

SKELBKITE PARDUODAMUS DALYKUS DRAUGE

PARDUODATE NAMĄ? BALDUS? AUTOMOBILĮ?

Geriausia vieta skelbti Jūsų dienraščio "Draugo" puslapiuose. Re-zultatai būna geri, kaip matote iš šių liudijimų:

"Kai mano vyras mirė, aš norėjau parduoti automobilį. Paskelbiau "Drauge" ir atsiliepė 15 asmenų. Pirmas nuiprko. Pasiūlymas buvo ge-ras" (Mrs. S. S.).

"Mano darbininkė patarė man paduoti skelbimą į "Draugą", kai aš norėjau parduoti seną, didelį, gražų stalą, kurį man paliko mano bobutė. Jau kitą dieną atsiliepė inteligentiškas vyras ir nuiprko. Aš tik mokėjau \$1.96 ir atsiliepė 5" (M. K.).

Tokie pasiūlymai labai dažni, dėlto apsimoka skelbti dienraščio "Draugo" puslapiuose

ANTRASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

IVYKS LAPKRIČIO MĖN. 21-25 d.

(Padėkos Dienos savaitgalyje)

Čika goje.

Dalyvaus daugiau kaip 100 lietuvių akademikų iš lituanistinių, technologinių ir medicinos mokslo sričių.

PROGRAMA

KETVIRTADIENIS — LAPKRIČIO MĖN. 22 D.

19:30 iki 12:30 val. Lituanistikos Instituto suvažiavimas (Jaunimo Centre)

14:00 val. SIMPOZIUMO ATIDARYMAS ir bendrinės paskaitos (Jaunimo Centre)

PENKTADIENIS — LAPKRIČIO MĖN. 23 D.

9:30 iki 17:45 val. paskaitos, forumai (Jaunimo Centre)

20:00 val. KONCERTAS. Programoje — Prof. V. Jakubėno kūriniai. Atlieka: "Daina-vos" ansamblio ir Ev. Liuteronų "Tėviškos" parapijos jungtinis choras. Solis-tai: D. Stankaitytė, R. Mastienė, S. Baras ir J. Vaznelis, palydint simfoniniam orkestrui. Diriguoja Alvydas Vasaitis. Koncertas įvyks Maria H.S. salėje.

SEŠTADIENIS — LAPKRIČIO MĖN. 24 D.

"SKAUTŲ AIDO" AUKSINĖ SUKAKTIS

Mūsų tautos gyvenimas, nuolat svetimųjų varginamas, toks netikras, nepastovus, kad labai nedaug tėra institucijų ir ypatingai laikraščių, kurie ilginesio amžiaus sulauktų. Taigi džiugu, kad gerai žinomas skautišką jaunimo laikraštis "Skaity Aidas", vis būdamas jaunas ir vikrus, šiais metais švenčia savo 50 metų amžiaus sukaktį.

Pirmasis jo numeris pasirodė 1923. III. 15. Šiauliuose, skautininkų Igno Tomašausko ir Vacio Baniulio redaguojamas. Antrinė antraštė: "mėnesinis skautų literatūros laikraštis", nedidelio formato, kuklios išvaizdos.

Kiek vėliau "Skaity Aidas" buvo perkeltas Kaunui, kur jį redagavo skautininkai — V. Čecheta, Meryks ir, pagaliau, Antanas Saulaitis. Per visą nepriklausomo gyvenimo metą buvo išleista 252 numeriai. SK ilgainiui išaugo į storąją dvisavaitinį žurnalą, sutelkė visą eilę plunksnos, fotografijos, talkininkų, menininkų, skaitybės darbuotojų. Tai buvo skautų-čių or-jos kelrodė, pasididžiavimas.

Išios bolševikų okupacijos metu jis buvo, žinoma, uždarytas, bet veikė, tremtyje, Vokietijoje atkurtas: 1945. XII. 7 LSB vadija nutarė Skaity Aida atkurti ir 1946. I. 15 žinomas pedagogas ir skautų or-jos veikėjas a. a. Antanas Krausas, talkinamas rašyt. R. Špalio ir kitų skautų vadovų, išleido pirmąjį SA numerį tremtyje. Pirmieji numeriai buvo spausdinti Bielefelde, foto technišku būdu. Iš 8 puslapių SA išaugo į 40 pusl. žurnalą. Tada SA buvo leidžiamas 2000—3000 egz. tiražu. Pustrečių metų bėgyje buvo išleistas 31 numeris.

Emigracija ir naujos valiutos įvedimas pakirto SA leidimą Vokietijoje. Spausuvei skolos pasiekė 3000 naujųjų vokiškų markių ir tik didelio a. a. A. Krauso ryžto dėka pavyko reikalus gražiai sutvarkyti.

1949m. SA leidimą bandė pakelti Pr. Enskaičio redaguojamas "Skautas", bet jau 1950 m. SA vėl atkurtas Kanadoje.

Cia ilgesnį laiką SA redagavo Stepas Kairys, Česlovas Senkevčius. 1964 m. SA iš Kanados perkeltas į JAV-bes, kur jo redagavimas vėl grįžo į A. Saulaičio do" techniškas redaktorius

Rašyt. sktn. Juozas Toliušis, dabartinis "Skaity Aido" redaktorius — abudu gimę 1923 metais.

Techniškai SA redaguoja Vladas Vijeikis. Kitų redakcijos narių tarpe minimi: A. Namikienė, B. Vosylius, I. Serelienė, kun. A. Saulaitis, S. Jelonienė, V. Namikas, B. Kidolienė, B. Žalys. Administruoja A. Orentas. Spausdina Vlado Vijeikio spaustuve (Vi — Vi printing).

Šiuo metu SA išleina techniškai gerai paruoštas, gražus, puikiai iliustruotas, spalvotu viršeliu. Jo turinys pritaikytas jaunesnio amžiaus skautams, — ems, kurie jį mėgsta.

Kam rūpi mūsų jaunimo reikalai, tas gerai žino skautus. Aišku, kad ir jų laikraštis turi būti remiamas. O tačiau SA nedaug turi rėmėjų ir beveik išsilaiko iš pačių skautų-čių sumokamo prenumeratos mokesčio. Visi jo redakcijos ir administracijos nariai dirba be atlyginimo.

Skaity Aido auksinės sukakties minėjimas ruošiamas lapkričio 10d. Chicagoje, Jaunimo centre.

Mielą "Skaity Aida", švenčiantį auksinę sukaktį, lietuviškoji visuomenė nuoširdžiai sveikina, linkėdama ir toliau stovėti lietuviškai skautiškų reikalų, o taip pat jaunos lietuviškos sielos sargyboje.

Br. Kvilkys

BAIGESI STREIKAS

Western Electric bendrovėje, kur dirba ir eilė lietuvių, streikavo kai kurie mašinų operatoriai. Dabar jie sutiko grįžti į darbą, nors derybos su bendrove dar ir toliau bus tęsiamos.

TEIS TEISEJĄ

Apylinkės teismo teisėjas Franklin I. Krall patrauktas į teismą. Kaltinamas papiginti emės dažus ir sienoms lipinti popierių nuo asmens, kalto už nuomojamų namų netvarkymą, ir iš advokato, dažnai pas tą teisėją ginantį bylas.

ADOMAS GALDIKAS PUTNAME

Putnamo seserų vienuolyne šių metų spalio 7 d. įvyko Adomo Galdiko pomirtinio muziejaus atidarymas. Didokas būrys jo draugų ir gerbėjų suvažiuavo į iškilmę. Diena prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo kun. Yla ir pasakė progai pritaikintą žodį, išryškindamas Galdiko kūrybos mistišką subtilumą.

Pasivaikinę pietumis, visi susirinko į vadinamą "Raudondvario" salę, kur jų laukė Galdiko kūrinių paroda. Buvo išstatyti 33 paveikslai, daugiausiai abstrakcinio pobūdžio, gi muziejaus patalpose, be paveikslų ekspozicijos, dar buvo išdėstytos smulkiojo meno kolekcijos, Galdiko surinktos iš įvairių tautų liaudies meno. Ten pat telpa ir jo knygnas, su viso pasaulio tautų meną liečiančiomis knygomis, jo tapybos stovai, paletė, tepukai, darbo chalatas ir kiti daiktai.

Susirinkimą pravedė sesuo Augusta. Pirmąjį žodį tarė vienuolyno vadovė sesuo M. Margarita, pareikšdama didelę pagarbą Galdiko kūrybai. Muziejaus kuratorė dail. A. Merker, bendravusi su Galdiku nuo pat jo atvykimo Amerikon, pasakojo savo įspūdžius iš kelionių su Galdiku po New Yorko muziejus. Prel. Balčūnas kalbėjo apie didelį Galdiko talentą, kuriam atėity lentą dar daugiau išgarsėti. Dail. V. Ignas, buvęs artimas velionio draugas, priminė nuoširdžius Galdiko paskatinius didesnių laimėjimų siekiant.

M. Galdikienė padėjo visiems, padėjusiems Galdiko muziejų įrengti: Putnamo seserų vienuolyno vadovybei, priglaudusiai Galdiko kūrinius savo sodyboje; dail. Merker, apsiėmusiai eiti kuratorės pareigas; muzikui Baltramėjūnui ir Matulaičio namų tarnautojui J. Valiui už talką įrengiant reikalingas patalpas. Ačiū ir sveikimas, atvykusiems į muziejaus atidarymą.

Posėdį baigiant, sesuo Augusta pasakojė atsiminimų iš Galdiko jaunystės ir pranešė vi-

Vaidas iš Kanados lietuvių dienų. Sokėjai atlieka programą.

A. A. DR. PETRĄ STRIMAITĮ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

"Ir taip mes likimui turim būti paklusnūs", pasakė Šekspyras. Dar, rodos, pajėgus energingai grūmėsi su žmonių ligomis, kol viena iš jų baisi jį patį pakirto.

Dr. P. Strimaitis turty nekrovė, bet dirbo savo mėgiamą darbą — nuoširdžiai. Gal būt, todėl jis buvo mūsų pensininkų globėjas ir paguoda. Jo kabineto laukiamasis visada buvo pilnas senų žmonių.

Pas jį būdavo nuvažiuoti negalei užėjus, jis apžiūrėdavo, suramindavo ir vaistų duodavo. Už viską atsilyginus, liesoj pilinginė dar likdavo ir duonai ir sviestui nusipirkti.

Šį reikšmę suprasti ir įvertinti

ti gali tik pensininkas, kuriam kiekvienas centas brangus.

Skaudu netekus gerbiamo ir mylimo daktaro. Savas problemas išspręstas ateitis, bet dr. Petro Strimaitio mums niekas negrąžins. Už jo nuopelnus pensininkams minėsim jį, kol trumpa mūsų žemės kelionė sujungs visus amžinybėje.

Zuzana Girvainytė

PARABOLINĖ ANTENA

Seniau dangaus kūnus, milžiniškoj erdvėje, apžiūrodavo teleskopais. Nors astronomai mokslininkai ir kažin kaip ilgino teleskopų vamzdžius ir didino stiklus, bet vis vien dangaus erdvės tokios plačios, kad ir didžiausios žvaigždės teleskope atrodė, kaip augonios grūdės. Dabar jau veikia visiškai nauja astronomijos mokslo rūšis, kuri pritaikė parabolinę anteną ir pagausa garsus steinančius iš žvaigždžių.

Senovėje graikų filosofas Platonas mėgdavo kalbėti apie sferyrų muziką. Nūdien jo žodžiai tapo realybe. Iš tos žvaigždžių "muzikos" daug ką naujo sužinoma.

Pavyzdžiui, naujieji astronomai tyrinėjimai parodė kas anksčiau buvo tik spėjama, kad paukščių takas, kurį matome šviesią naktį, kaip šilką nusidriekusį per dangų, susideda iš milžiniškų spiroklinių sis-

Mano mielam draugui

A. + A. ADOLFUI TRINKAI mirus,

jo žmonai BIRUTEI, dukrai VIKTORIJAI, tėvui STASIUI, seseriai REGINAI, ir jos vyrui VLADUI su šeima, visiems giminėms ir artimiesiems reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Edmundas ir Dana Miliai su šeima

Mielam prieitiui šiaulečiui

A. + A. EDVARDUI MARKULIUI

staiga mirus, jo mylimai žmonai MARIJAI, sūniui ANDRIUI, dukrai RASYTEI bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiam giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

MARYTE IR ADOLFAS JARAI
RUTA IR JANINA JARAITES
ANTANAS, ALFONSAS IR BRONTUS JARAI

Kenosha, Wisc.

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vieną labai gražiai išleistą knygėlę. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naująsias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kitamąsias dalis, Jūs šioj naujoj knygėlėj galite sekti visas nekeičiamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių.

Užsakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba. Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1973 m. spalio m. 18 d.

7

temų. Be to, šis aparatas turi matomumas. Be to, teleskopai ir kitą gerą privalumą — juo turi ir savo matomumo kampa, galima sekti dangaus kūnus visą laiką, kai tuo tarpu teleskopais dažniausiai stebima tik šviesią naktį, t. y. kai geras

Mšksn

INŽ. ADOLFAS TRINKA

Gyveno 3050 Jacqueline Drive, Rockford, Illinois.
Mirė spalio 15 d., 1973, 11 val. vak., sulaukęs 52 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Zagarės mieste. Amerikoje išgyveno 23 m.
Pasiliko dideliame nuilūdimė žmona Birutė (Vosyliūtė), dukterė Viktorija, tėvas Stasys, sesuo Regina ir sūnais Vladas Andrijauskai, dukterė Loretta, svogerka Elona Vosyliūtė, svogeris Algis Vosylius su žmona, uošvė Stasė Vosyliūtė, Lietuvoje brolis Vytautas, teta Jadvyga Pakalniėnė, dėdė Antanas Trinka, pusėsė Bronė Kavaliauskienė su vyru Pranu, Kanadoje teta Bronė Kerulienė su vyru Vaclovu, pusbrolis Bolius Trinka su šeima, Australijoje pusbrolis Adolfas Trinka su šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Korpi Fraternitas Baltiensis.
Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.
Laidotuvės įvyks penktad., spalio 19 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulūdyd: žmona, dukterė, tėvas, sesuo, brolis ir kiti giminės.
Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME — TEVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNIAKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYNS MODERNIAKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MARINOMAS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Koplųčios

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Normandie Avenue
Telefonas YArds 7-1741-7

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI.

APLINK MUS

× Prisiminkime mirusius. Marijonų vienuolyno koplyčioje (prie "Draugo") bus laikomos pamaldos už mūsų maldoms pavadamus mirusius: Vėlinių dieną (XI. 2) — giedotos šv. Mišios ir bendros maldos už mirusius. Vakarais gedulingi mišparai per 8 dienas. Kasdieninis mirusiųjų prisiminimas per visą lapkričio mėn.

Kviečiame įsijungti į šias ypatingas maldas už mirusius. Savo brangių mirusiųjų vardus, su išgalima auka, siųskite šiuo adresu: **Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave. Chicago, Ill. 60629.**

× "Auka ir laisvė", pasirašytas Vėtros slapyvardžiu, yra pirmas rankraštis, atsiųstas "Draugo" romano konkursui. Rankraščių įteikimo data lapkričio 1 d.

× **Marquette Parko Lietuvių namų** savininkas susirinkimas įvyks spalio 19 d., penktadienį, 7:30 val. v. parapijos salėje.

× **Sveikėsių draugijos** nariai kviečiami dalyvauti Lietuvių sostinės Vilniaus 650 metų minėjimo spalio 21 d. Jaunimo centre. Minėjimas prasidės 11:45 v. r. prie žuvusiųs už Lietuvos laisvę paminklo.

× **Poetas Kazys Bradūnas** skaitys poeziją Vilniaus sukakties minėjime šį sekmadienį Jaunimo centre.

× **Marquette Parko** lietuvių parapijos Trečinių brolių bendra šv. komunija bus per 8 val. šv. Mišias šį sekmadienį. Po to pusryčiai parapijos salėje.

× **Solistas Algirdas Brazis**, Lietuvos sostinės Vilniaus 650 metų sukakties minėjime, kuris įvyks spalio 21 d., Jaunimo centre, dainuos tai dienai pritaikytas lietuvių kompozitorių dainas. Visuomenė kviečiama istoriniame minėjime gausiai dalyvauti.

× **Romana Paulienė** jau trys metai moko Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos ketvirtą skyrių. Paulienė yra baigusi universitetą Chicagoje ir įsigijusi magistrės laipsnį.

× **A. Šluteris, O. Jasper - M. Paukštienė, O. Banienė, Fz. Gedvil, J. Kuzmickienė** uoliai platina Marijonų bendradarbių žaidimų popietės bilietus. Parngimas įvyks lapkričio 4 d. 2 val. p. p. vienuolyno salėje, 6336 S. Kilbourn Ave. Auka 1 dol.

× **"Jūratė ir Kastytis"**, Baiciaio 3 v. opera plokštelėse turėtų būti kiekvieno lietuvių namuose. Tai geriausia dovana bet kokiai progai. Opera gaunama pas platintojus visuose miestuose. Plokštelių kaina tik 15 dol. Paštu, kartu siunčiant ir čekį, užsakoma šiuo adr.: **Lithuanian Opera, 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.** (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLO** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **"Draugo"** knygų sandėlys buvo pritrūkęs Dr. A. Šešplaukio Lietuvių Kalbos Gramatikos ir Sintaksės (4-tos pataisytos laidos). Dabar pranešame, kad esame gavę tos knygos naują siuntą ir pareikalavimus nedelsiant galime išpildyti (pr.)

× **Lietuvių Fondas**, Nauji LF nariai: **Anelė Būda, Long Beach, CA, su \$100, Vladas ir Birutė Tamuliai, Long Beach, su \$100, Enilija Purpetrienė, Brockton, MA, \$100.** Kas lietuviškai galvoja — į LF stoja. LF adresas: 2422 West Marquette Rd., Chicago, ILL 60629, tel. 925-6897. (pr.)

× **Marijonų bendradarbių** Marquette Parko skyriaus susirinkimas įvyks šį sekmadienį, spalio 21 d. Pradžia 1:30 val. p. p. Visos narės kviečiamos nesivėluojant atvykti į susirinkimą, nes po to 4 val. prasidės Seselių kazimieriečių bendradarbių banketas, kuriame reikės dalyvauti.

× **Kultūrinė vakaronė** bus ir šį penktadienį Jaunimo centro kavinėje. Kun. J. Prunskis pristatys kun. dr. J. Gutausko knygą "Dievas šandien". Bus diskusijos, lėjimas visiems laisvas. Kadangi ši vakaronė organizuojama ir su Liet. kat. mokslo akademijos Chicago židiniu, tai akademijos nariai ypač kviečiami dalyvauti.

× **Marla Walaitis**, dail. Edvardo Walaičio žmona, po sunkios operacijos sveiksta Šv. Luko Presbiterijonų ligoninėje.

× **Marijos aukšt. mok. motinų klubas** rengia motinų — dukterų bendrą komuniją lapkričio 11 d. 10 v. r. mokyklos auditorijoje, 6727 S. California ave. Mišias atnašaus kun. Malin. Po šv. Mišių pusryčiai. Šių iškilnių vadovės ponios Kolnik ir Maier.

× **Šv. Kazimiero seserų** rėmėjų 54-tas metinis banketas įvyks spalio 21 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Šiame bankete bus pagerbtos narės jubilieš organizacijos išbuvusios 25, 35, 45 ir 50 m. Aukštinės jubilieš šioj organizacijoje yra: L. Druktenienė, O. Kazragienė, M. Mikšienė, O. Miliauskienė ir E. Petrošienė. Kviečiami savo atsilankymu paremti seselių darbus.

× **Patikslinimas**. Zinioje apie K. Plenį buvo parašyta, kad jis turėjo Marquette Parke krautuve. Tenka patikslinti, kad delikatesų krautuvę Pleniai tebeturi ir dabar.

Nora Spurgytė pranešinėja LF Brighton Parko apyl. suruštame vakare spalio 6 d. B. Pakšto salėje. Nuotr. P. Maletos

× **Bernardo Žukausko**, prel. M. Krupavičiaus paminklui statyti lėšų telkimo komisijos pirmininko, naujas adresas: 3549 W. 62 St., Chicago, Ill. 60629.

× **Lietuvių Fondas**, LF tikslas — remti lituanistinį žvietimą, kultūrą, mokslą. Tai svarbiausi šiuo metu ginklai kovoje už mūsų tautos išlikimą ir laisvės rytojų. Kas lietuviškai galvoja — į LF stoja. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629, tel. 925-6897. (pr.)

× **Reikalinga raštinės tarnautoja**. Mutual Federal Sav. & Loan B-vė, 2212 W. Cermak Rd. Tel. 847-7747. (sk.)

× **Pepitė su prof. V. Jakubėnu**. Šį sezoną pirmoji popietė liet. tautiniuose namuose 6422 So. Kedzie Ave., bus sekmadienį, spalio 21 d., 3:30 val. p. p. su prof. Vladu Jakubėnu. Popietėje jos dalyviai-ės susipažins su pačiu muziku bei jo šaukta kūryba ir šio meto užmojais. Įtarpuose girdės VJ komponuotų dainų ir muzikos melodijas. Popietės rengėjai (LMF Chicago klubas ir LTN) maloniai kviečia visus-as popietėje dalyvauti. (pr.)

Svečiai suvažiavę į Putnamą š. m. spalio 7 d. į Adomo Galdiko pomirtinio muziejaus atidarymą bei jo kūrinių parodą.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PAMINKLAS DVIEM MIELEIEMS LIETUVIAMS

Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse spalio 14 d. buvo pašventintas dailus granito paminklas ant teisininko, poeto Antano Venio ir jo brolio Jono Venio kapo. (Mirė turėdami 67 ir 62 m.). Tos dienos rytą už jų sienas buvo Marijonų koplyčioje šv. Mišios, kurias atnašavo kun. J. Prunskis. Pamokslė priminė judviečių brolišką meilę, lietuvišką nuosirdumą bei vertinimą lietuvių kultūrinį ir socialinių reikalų, palikime skiriant sumą Lietuvos fondui ir Alvdudi.

Kapinėse paminklo šventinimo apeigas atliko kunigas Juozas Prunskis, pulk. A. Rėklaitis ir neolituantatstovas A. Plaušaitis pasakė kalbas, išskleidami velionių patriotizmą, lietuviškųjų reikalų supratimą, pažymėdami, kad tuo jie pelnė visada gyvą atminimą. Pamaldose ir paminklo šventinimo apeigose dalyvavo iš Kenosos atvykusi giminaitė S. Rimkutė-Holmstrom su vyru ir gražus būrys artimųjų. Po iškilnių visi buvo pakviesti pietį į Sharkos restoraną, šv. Mišiomis, paminklo šventinimo ir valsišmis pasirūpinę velionių testamentu vykdytojas agr. dr. A. Šeštoka.

Koresp.

KARO MOKYKLOS V LAIDOS SUKAKTUVES

Lietuvos karo mokyklos V laidos 50 metų sukaktuvių minėjimas įvyko spalio 14 d., sekmadienį, Chicagoje. Pamaldas tėvų jėzuitų koplyčioje laikė ir pamokslą sakė kun. G. Kijauskas SJ. Pamaldų laikui giedojo solistas T. Rūta. Po pamaldų įvyko žuvusių kovotojų dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės prie laisvės kovų paminklo pagerbimas. Susirinko nemažas skaičius žmonių, ramovėnų, būrininkų ir artimųjų. V laida buvo išleista 1923 m. spalio 14 d., ją baigė 79 karininkai. Šiandieną gyvųjų tarpe JAV yra 4 esmenys, Kl. Čeputis, Vl. Dziubinskas, S. Paulavičius ir K. Vygtantas. Ši laida yra žymi tuo kad 1923 m. sausio 10-15 d. dalyvavo Klaipėdos sukilime, sudarė atskirą dalinį.

Iškilmes prie paminklo pravedė P. Šeštakauskas. Vainiką prie paminklo padėjo S. Paulavičius ir K. Vygtantas. Jausmingą kalbą pasakė Kl. Čeputis pasibėdamas, kad prieš 50 metų, kuomet skirstėsi iš mokyklos po kraštą į karinomenės dalis, nieks iš jų neprašė ir nesitikiėjo, kad Lietuva neteks laisvės, kad daug lietuvių bus išblaškyti ir kad jų gretos prie tokių žiaurių sąlygų taip skaudžiai prarastės. Vieni iš jų žuvo partizaninėse kovose, kiti mirė Sibire kankinio mirtimi, tik vos viena greta tepasiliko kad šiandien primintų didžiąją auką pasauliui apie žuvusius kovos lauke ir nukankintus Sibire.

Iškilnėms prie paminklo pa-

sibaigus, jubilatai, dalis ramovėnų ir būrininkų nuvyko mi-nusio savo kolegų kapus atlan-kyti.

K. A.

KR. DONELAIČIO TĖVŲ KOMITETAS RYTINGAS IR VEIKLUS

Kr. Donelaičio tėvų komitetas turėjo jau antrą rudeninį posėdį spalio 10 d., J. ir J. Variakojų namuose. Posėdyje dalyvavo komiteto nariai ir mokyklos direktorius Julius Širka.

Buvo aptartas būsimo balius reikalas ir mokytojų — tėvų komiteto susipažinimo arbitelė. Balius įvyks gruodžio 1 d. Inn Motion salėje. Programą atliks jaunos, talentingos Kr. Donelaičio mokyklos mokytojos: Ina Stravinskytė ir Miga Šerepkaitė. Šokiams gros Neo Lituanų orkestras. Bus galima laimėti vertingų dovanų.

Tėvų komitetas rūpinasi, dirba, kad lituanistinė mokykla turėtų sąlygas veikti — kad lietuviškai vaikai galėtų įsisavinti tautinę kultūrą, pažinti — pamilti Lietuvą iš tolo. Komiteto nariai ir mokyklos vadovybė tikisi ir laukia, kad šviesi lietuvių visuomenė įvertins jų pastangas — parems moraliai ar finansiškai: tiesiogine auka ar atsilankymu į jų balių. Koresp.

J. Kaunas

ŠAKIŲ KLUBO GYVA VEIKLA

Rugsėjo 23 d. suruošė gegužinę. Svečių prisirinko gana daug, grojo Ad. Ramonio orkestras. Talkininkavo gegužinė: Bendoraitis, Mochaičiai, K. Krikščionas, M. Neberieza, H. Leckaitis, J. Paulauskas, D. Vizgirdienė, Laurinaičiai, J. Staška, K. Repšys, A. Ketvirtis, P. Sideravičius, O. Didžbalienė. Laimės šulins buvo 37 dovanos. Bilietėlius platino A. Ramonienė, M. Lukoševičienė ir K. Valiauskienė. Laimėjimus paskirstė P. Sideravičius, J. Jurkšaitis ir A. Ramonis. Valdyba dėkoja svečiams ir talkininkams. Spalio 7 d. susirinkime dalyvavo apie 60 narių. Pirm. Adomas Didžbalis patiekė tos dienos darbotvarkę. Pagerbtas miręs narys Justinas Štrimaitis. Priimti į klubą nauji nariai, Ona Juraitienė, Guzikas Marta

Spalio 7 d. Jaunimo centre įvyko Vytauto Didžiojo šaulių kuopos valdybos posėdis, kurį pradėjo kuopos pirm. V. Išganaitis. Kuopos sekr. J. Petrauskas perskaitė praėjusio posėdžio protokolą.

Į kuopą priimta 7 nauji nariai. J. Petrauskas perskaitė šaulių rudens balius apyskaitą, kurią susirinkimas patvirtino. Kuopos p-kas V. Išganaitis informavo valdybos narius apie nuveiktus ir artimoje ateity numatomus nuveikti šauliškų darbus. Valdybos nariai pritarė pateiktiems planams ir gyvai svarstė šaulių einamus reikalus.

Pirmininkas pasidžiaugė gerai pavykusiu šaulių rudens balius

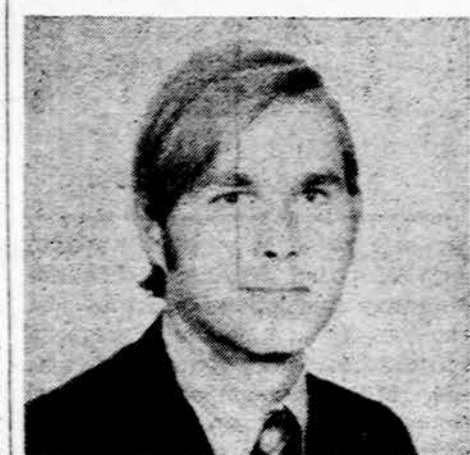
Prie lietuviškų papuošalų eglutės Talman taupymo ir skolinimo bendrovės Chicagoje prez. B. Polek su Lietuvos gen. kons. J. Daužvardiene. Eglutė buvo papuošta bendrovės patalpose įvykusio festivalio metu.

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Lietuvių studentų suvažiavimas**, Clevelande centro valdyba paskelbė, kad 1973 metų Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimas įvyks lapkričio 22-25 d. Padėkos savaitgalį, Sheraton - Cadillac viešbutyje, Detroit. Suvažiavime bus idomos paskaitos, darbo posėdžiai ir smagūs linksma-vakariai. Įvyks naujos centro valdybos, kontrolės komisijos ir garbės teismo rinkimai. Centro valdybą sudaro septyni nariai: pirmininkas, vicepirmininkas, išdinkas, sekretorius ir trys nariai. Kontrolės komisiją sudaro trys asmenys, kurie tikrina centro valdybos knygas. Garbės teismas sudarytas taip pat iš trijų asmenų, kurie išklauso sąjungos narių nusikaltimus. Jau keli studentai buvo pasiūlyti rinkimams į šias pareigas. Jei kas domisi aktyviai dalyvauti L.S.S., praneškite centro valdybai S.A.L.S. S.C.Y. 1554 Rydalmount Cleveland, Ohio 44118.

Būtų įdomu išgirsti apie lietuvių studentų veiklą kitose vietovėse ir universitetuose. Šią informaciją prašome siųsti duotu adresu. Šių metų suvažiavimas, atrodo, kad bus įdomus, naudingas, bei linksmas ir smagus. Prašomi visi dalyvauti.

Mindaugas Griauzdė, aktyvus lietuviškoje veikloje jaunuolis, baigęs Illinois Circle Campus universitetą, priimtas į medicinos koleg'ją. Nuo vaikystės laiką domisi fotografija. Keletas jo meniškų nuotraukų buvo išstatyta akademinės skautijos jaunųjų menininkų parodoje, Chicagoje

ir Juozas Mackevičius.

Praeto susirinkimo protokolą skaitė sekr. Juozas Vasikevičius. Numatyta derliaus šventės vakarienė lapkričio 3 d. Vyčių salėje.

Kasin. Pranas Sideravičius supažindino su kasos stoviu. Fin. sekr. J. Skama pranešė, kad nariai mokestį moka be užsisėnėjimų. Parengimų kom. pirm K. Krikščionas perskaitė apyskaitą praeitos gegužinės, kuri priimta su dideliu pasitenkinimu. Narė M. Marozas serga, pasižadėjo aplankyti ligonę M. Neberieza. Po susirinkimo svečiai ilgai pabendraavo prie vaizdo stalo. Salės šeimininkė Petronėlė Ceckevičienė ne tik leidžia naudotis sale, bet dar visuomet pavaišina.

Banketo programą atliks sutęs Drūtės. Programos pajauiriniui susitarta su Antanu Kevėža, kuris pateikia jdomių kupletų, pritaikintų šakių klubui.

Adomas Didžbalis

Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos

STASIO YLOS

VARDAI IR VEIDAI

MOSŲ KULTūros ISTORIJOJE.

Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardu rodykle, papuošta Telesforo Valiaus aplanku, 345 psl., kainuoja 6 dol.

Lietuviškos Knygos klubo leidinys,

gaunamas Drauge ir pas platin-tojus.

— **Rūtos Lee - Kilmonytės**, žinomos filmų artistės, tėvelis a. a. Kilmonis žuvo automobilio katastrofos metu pereitą antradienį, važiuodamas kalnuotoje British Columbia valstijos srityje, Kanadoje.

— **Nauja LB Colorado apylinkės valdyba**. Rugsėjo 29 d. Denverįje įvykusiame susirinkime išrinkta nauja valdyba: Regina Vaitaitienė, pirm., Antanas Tamošaitis, vicepirm., Adelė Mikelevičienė, sekr., Mikas Barva, izd.

— **Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų s-ga**. Šių metų rugsėjo 29 dieną, ukrainiečiai studentai pakvietė lietuvių į bendrą posėdį, kuriame dalyvavo Vakarų ir Vidurio Š. Amerikos ukrainiečių studentų federacijos vadovai. Šio posėdžio dienotvarkėje buvo svarstomi Ukrainiečių studentų kongreso, kuris įvyks New York'e lapkričio 17-18 dienomis, reikalai ir bendradarbiavimo galimybės tarp lietuvių ir ukrainiečių studentų centro valdybų. Numatoma konkrečiai pasikeisti idėjomis ir bendro veikimo gairėmis tarp jų Kongreso įvykstančio New York'e ir mūsų studentų suvažiavimo Detroit. Panašūs ryšiai užmezgami su latvių ir estų studentų sąjungomis, kur'os organizuoja suvažiavimą lapkričio 22-25 d.

KANADOJE

— **Toronto Lituanistinio seminaro** darbo pradžia džiuginanti: įstojo 19 naujų studentų, kurių 2 iš Hamiltono. Tuo būdu šiais metais turėsime virš 40 studentų. Dar gali įsijungti ir tie, kurie iki šiol neapsisprendė. Dėstytojų eiles papildė A. Banelis ir K. Manglicas. Sveikiname juos. Be jų, šiais metais liko dėstyti S. Sakalienė, A. Sungailienė, V. Šaltmairis ir A. Šukys. Iš antrųjų metų grupės šiemet sudaryta atskira pedagoginė klasė, kurioje, sustiprinta programa, bus ruošiami mokytojai mūsų šeštadieninėms mokykloms.

BRAZILIJOJ

— **Kun. dr. F. Bendoraitis**, besidarbuojas džiunglėse, Brazilijos misijose, gavęs per kun. J. Prunskį aukų, atsiuntė visiems padėką. Džiaugiasi, kad jį aplankė lietuviai ir jis galėjo lietuviškai pasikalbėti. Jis dabar stato naują ligoninę ir darbai jau gerokai pažengę. Šiuo metu įrengiama koplyčia, kurią dekuruoja jaunas dailininkas bolivietis. Kun. Bendoraitis buvo kiek susirgęs, bet jau ima atsigauti ir džiaugiasi, galėdamas misijose darbuotis.

LAIDOJIMO APEIGOS

Naujai išleistas

A.L.R.K. Kunigų Vienybės

Laidojimo apeigų knyga nurodo įvairias šv. Mišias už mirusius. Šį vadovą laidojimams kiekviena parapija gali naudoti, nes ji turi visus bažnytinius užtvirtinimus.

Kaina 50 centų. (25 centai pašto ir mokesčių išlaidoms).

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DR. JUOZAS JAKŠTAS sako, kad Vincas Liulevičius vienas iš pirmųjų pasiūloves eiti į šaltinius, parašydamas monumentalų veikalą

Lietuvių švietimas Vokietijoje.

Knyga gaunama "Draugo" administracijoje.

Kaina \$12.00.